

ภาคผนวก

ภาคผนวก

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ณ ห้อง
ประชุมคณะกรรมการ หมายเลข 213 – 216 ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 2 วันอังคารที่ 24 มิถุนายน 2540

สสร. ยก่างรัฐธรรมนูญฯ

ลอบ 13/10

นายเกษม ศิริสัมพันธ์ : ท่านอาจารย์วิสุทธิครับ

รองศาสตราจารย์วิสุทธิ โพธิ์แท่น : กราบเรียนท่านประธาน ตอนแรกมีประเด็นเดียว
ตอนนี้มี 2 ประเด็นครับ เพราะว่าเมื่อกลับไปแก้บรรทัดแรกของมาตรา 293 คุณทั้งนักการเมืองและ
ข้าราชการ ซึ่งผมก็เห็นด้วย ก็คงจะต้องถามต่อไปว่า ทำไมไปแยกเฉพาะนักการเมืองในกรณีอย่าง
นี้ ไหนๆเราจะให้ใครแสดงก็ต้องดูแลทั้งหมด ประเด็นที่ 2 ก็คือว่า ในกรณีที่พูดถึงในวรรคสอง 2
บรรทัดสุดท้าย ผลตรวจสอบไปยังอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีอะไร อันนี้ก็ยังรอการพิจารณาเรื่องคณะ
ตุลาการคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แต่กรณีคำว่า อัยการสูงสุด ถ้าจะเปลี่ยนเป็นว่าไป
ยังพนักงานอัยการอาจจะกว้างกว่าแล้วก็โยงไปถึงมาตรา 295 ซึ่งท่านกรรมาธิการท่านหนึ่งท่านพูด
ถึง ซึ่งก็อาจจะโยงไปว่า ถ้าเป็นอย่างนี้เพราะว่าอัยการสูงสุดเป็นกรรมการ ป.ป.ป. โดยตำแหน่งจะ
เหมาะสมหรือไม่ เพราะว่าคดีต้องไปฟ้องอีก ควรจะออกมาเป็นบุคคลกลางที่จะดูเพื่อดำเนิน
เรื่องต่อไปหรือไม่ เพราะว่าท่านเรพบปัญหาในการทำงานนี้ขึ้นมาผมก็เลยถูกใจคิดขึ้นว่าในมาตรา 295
อาจจะเชื่อมโยงกัน

-14/1

ร่างรัฐธรรมนูญฯ 24 มิถุนายน 2540

นำพร 13/1

(นายเกษม ศิริสัมพันธ์ ปฏิบัติหน้าที่ประธาน)

นายเกษม ศิริสัมพันธ์ : ครับ อาจารย์บรรศักดิ์ ครับ

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ในวาระหนึ่งผมคิดว่าที่ท่านกรรมาธิการรณรงค์ ตั้งข้อสังเกตเป็นไปอย่างที่พูดจริงๆ นะครับ เพราะเหตุว่าเชื่อมโยงกับมาตรา 291 ด้วย แล้วก็จะขอเรียนเป็นข้อสังเกตของท่านกรรมาธิการวิสุทธิ ว่าทำไมถึงไม่ให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไปตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินของข้าราชการประจำทั่วไป ก็มีเหตุผลนะครับว่า ถ้าเป็นข้าราชการประจำทั่วไป คงจะต้องดูตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนะครับ ถ้าให้ลงไปตรวจสอบทุกรายไปต้องใช้เจ้าหน้าที่มหาศาลสำนักงานคณะกรรมการนี้จะต้องมีเจ้าหน้าที่ 1,000 คน เพราะว่าการตรวจสอบจะต้องตรวจสอบทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินหนี้สิน บัญชีเงินฝาก สัญญาเงินกู้ สัญญาทั้งหลายที่ทำการ ซึ่งที่ผ่านมา คตส. หรือกระทั่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ตรวจสอบ 25 คน ก็ใช้เวลาเป็นปีครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้เองถึงได้จำกัดไว้เฉพาะที่หมายถึงผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองเป็นหลัก แต่ถ้ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญจะขยายไปถึงข้าราชการอื่นด้วย ก็คงจะเป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่ 2 ข้อสังเกตของท่านกรรมาธิการวิสุทธิ ก็เป็นข้อสังเกตที่น่ารับไว้พิจารณาอย่างยิ่ง แต่ผมคิดว่าประเด็นที่ว่าคงคณะกรรมการคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไปหรือไม่นั้น ควรจะยกยอดแต่อภิปรายตรงหมวดนั้น ส่วนนั้น คงมาตัดสินตัดสินกันตรงนี้ไม่ได้ เพียงแต่ว่าท่านอาจารย์คณิต ท่านตั้งข้อสังเกตเอาไว้แล้วก็ถ้าไปปรับปรุงตรงหมวดนั้นอย่างไรแล้วก็ต้องกลับมาแก้ตรงนี้ให้สอดคล้องกันเท่านั้นเองครับ

รองศาสตราจารย์วิสุทธิ โพธิ์แท่น : กราบเรียนท่านประธานผม วิสุทธิ โพธิ์แท่น กรรมาธิการคือในกรณีของเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ปกติก็ไม่ใช่ทุกคนเป็นกำหนดในกฎหมาย การที่กฎหมายกำหนดซึ่งอาจจะกำหนดเฉพาะตำแหน่งสูงๆ ก็ได้ คือผมเป็นห่วงเหมือนกันว่ามีการพูดกันเรื่อยมาในเรื่องทุจริตประพฤติมิชอบนั้นมิใช่เฉพาะนักการเมือง บางทีเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่มีตำแหน่งสูงบางตำแหน่งบางคนอาจจะมีพฤติกรรมยิ่งกว่านักการเมืองก็ได้ เพราะฉะนั้นถ้าสมมติเขียนมาตรา 293 ให้คลุมโดยที่ว่ามันก็มีเงื่อนไขอยู่ในมาตรา 290 ด้วย น่าจะเป็นประโยชน์ในลักษณะที่ว่าไม่จำกัดวงแคบเกินไป

ส่วนกรณีที่ 2 ผมเพียงแต่พูดไปตามข้อสังเกตของท่านกรรมาธิการวิศิษฐ์ และท่านกรรมาธิการคณิต ตรงคำว่า อัยการสูงสุด พอติมันเชื่อมโยงกันก็เสนอว่า

ร่างรัฐธรรมนูญฯ 24 มิถุนายน 2540

นำพร 13/2

ถ้าเราจะเขียนเป็น พนักงานอัยการ จะเหมาะสมไหมแล้วก็นำไปเชื่อมโยงกับมาตรา 295 พอดี ขออนุญาตที่จะเขียนว่าท่านกรรมการคดี ท่านพูดถึงท่านเองนี่อยู่ด้วยผมก็เลยโยงไปถึงว่าเป็น ป.ป.ป. โดยตำแหน่ง ถ้าสมมุติว่าเราจะพิจารณาเรื่องนั้นในลักษณะที่ท่านเป็นคนกลางจะสมควรหรือไม่อะไรอย่างนี้

นายเกษม ศิริสัมพันธ์ : ท่านรองฯ คณิต ครับ

ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร : ครับ คือผมพูดไม่ใช่ว่าผมเป็นอัยการสูงสุดนะครับ คือว่าพูดพูดในระบบกันก่อนนะครับ ความจริงถ้าตัดในส่วนตุลาการก็ดี อัยการผู้ดำรงทางการเมือง ออกนะครับ ในมาตรานี้ตอนท้ายก็คงจะต้องไปในลักษณะว่า รายงานผลการตรวจสอบไปยังพนักงานอัยการ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปคือมันก็ต้องสอดคล้อง อย่างนั้นหมายถึงว่าเข้าระบบเดิม

นายเกษม ศิริสัมพันธ์ : เชิญครับ เชิญท่านเลขานุการ

เลขานุการ : กราบด้วยความเคารพต่อท่านรองประธานคณิต นะครับ ถ้าบัญญัติอย่างที่ท่านเสนอคืออัยการจะมีอำนาจใช้ดุลยพินิจอีก ในระบบซึ่งอันนี้อาจจะต่างกับระบบระหว่างระบบประเทศไทยที่ให้อยู่กับระบบของต่างประเทศบางประเทศ คือในคดีอย่างนี้เขาถือว่าองค์กรที่มีความชำนาญเฉพาะในเรื่องการตรวจสอบทุจริตนี้ คือ ป.ป.ป. เมื่อองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะมีคำวินิจฉัยอย่างไรแล้วนะครับอัยการต้องดำเนินการตามนั้น ในรัฐธรรมนูญฝรั่งเศสเขียนชัดเจนนะครับว่าศาลคดีอาญาเมื่อมีการไต่สวนแล้วปรากฏว่ามีมูล องค์คณะไต่สวนของศาลคดีอาญาไต่สวนแล้วว่ามีความผิด ให้ส่งสำนวนพร้อมความเห็นไปยังอัยการประจำศาลฎีกา ซึ่งก็คืออัยการสูงสุดนั่นแหละ อัยการประจำศาลฎีกาไม่มีทางอื่นนอกจากฟ้องคดีต่อศาลอาญาการเมืองต้องฟ้อง จะใช้ดุลยพินิจสั่งเป็นอื่นไม่ได้เพราะเขาถือว่าไม่ใช่ความเชี่ยวชาญเฉพาะของอัยการ แล้วเขียนต่อไปในกฎหมายวิธีพิจารณาความ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญต่อไปด้วยว่าถ้าศาลที่พิจารณาคดีทุจริตนะครับ ให้อำนาจไต่สวนแล้วไปได้ความว่ามีความผิดอื่นอีก ศาลจะตัดสินไม่ได้ต้องส่งให้พนักงานอัยการ แล้วพนักงานอัยการทำหน้าที่อื่นไม่ได้ต้องส่งไปให้สถานที่ที่มีอำนาจในการลงมติ ลงมติอีกครั้งหนึ่งว่าจะฟ้องฐานใหม่เพิ่มเติมหรือไม่ เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมคิดว่าเป็นมุมมองที่ค่อนข้างจะต่างกันนะครับถ้าคิดว่าพนักงานอัยการจะกรองเรื่องได้ทุกเรื่อง ถ้าตัวเองต้องดำเนินคดีแล้วก็ต้องเขียนอย่างที่ท่านรองประธานท่านว่าแต่ถ้าคิดว่าเป็นเรื่องคดีเฉพาะบางเรื่องที่มีองค์ชำนาญพิเศษอยู่แล้ว พนักงานอัยการมีหน้าที่เพียงต้องทำตามท้องถื่นนั้นตัดสินก็ต้องเขียนอย่างนี้ครับ

ร่างรัฐธรรมนูญฯ 24 มิถุนายน 2540

นำพร 13/3

(นายอานันท์ ปันยารชุน ปฏิบัติหน้าที่ประธาน)

ประธาน : ประธานขอชวน เรื่องอัยการสูงสุดไว้ก่อนนะครับ จะพิจารณาประเด็นนี้เมื่อการพิจารณาไปสู่ส่วนที่เกี่ยวกับตุลาการคดีอาญานะครับ อยากจะขอเรียนถามว่ามาตรา 293 นั้นที่เลขานุการเสนอให้เติมคำว่า ตามมาตรา 289 หรือมาตรา 290 หลังจากคำว่า ผู้ดำรงตำแหน่งตกลงไม่เอาแล้วใช่ไหมครับ ถ้าอย่างนั้นในกรณีนี้นับบรรทัดแรกจะอ่านว่า ในกรณีที่มีการยื่นบัญชีเพราะเหตุที่ผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา 289 ผู้ใด

เลขานุการ : ต้องมาตรา 289 ครับท่านประธานครับ ผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา 289 ผู้ใดเพราะว่าในนั้นมีผู้บริหารท้องถิ่นอยู่ด้วยนะครับ ซึ่งไม่ใช่ตำแหน่งการเมืองครับ

ประธาน : ครับ ที่นี้ในบรรทัด 3 นะครับ และหนังสือของผู้ดำรงตำแหน่งนั้นต้องเติมใหม่ ไม่ต้องเติมนะครับ แล้วนอกจากนั้นในวรรคสอง ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ตามที่อาจารย์วิสุทธิ์เสนอในเรื่องกรณีของอัยการสูงสุดอันนี้ขอชวนไว้ก่อนนะครับ อยากเรียนถามว่ามาตรา 293 ที่ประชุมพอจะให้ความเห็นชอบได้ไหมครับ มีการสรุปข้อแปรญัติดีหรือยังครับ อ่านไปแล้วนะครับ เพราะฉะนั้นขอถือว่าคุณกรรมการได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบเชิญอาจารย์สมคิดครับ

รองศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผมเข้าใจว่ามาตรา 293 คงไม่ต้องอ้างมาตรา 289 ก็ได้เพราะว่ามาตรา 289 ตอนต้นนะครับ ขึ้นต้นด้วยผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ เพราะฉะนั้นมาตรา 293 จะเขียนอย่างนี้ครับท่านประธานครับ ในกรณีที่มีการยื่นบัญชีเพราะเหตุที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดก็น่าจะพอครับ กลับมาที่เดิมครับท่านประธานครับ

ประธาน : ถ้าเผื่อไม่มีใครติดใจขอลอ่ยเป็นถ้อยคำเดิมนะครับ แล้วก็เลขานุการกลับไปนอนค้างคืนมาถ้าเผื่อเกิดสงสัยอะไรขึ้นมาก็มาเสนอแก้ไขใหม่ในขั้นนี้ขอไว้ถ้อยคำเดิม มาตรา 293 ผ่านไปได้หรือยังครับ ผ่านไปได้ครับ มาตรา 294 ครับ ภายใต้เงื่อนไขนะครับตามที่อาจารย์คณิต ได้สงวนไว้ครับ มาตรา 294 ครับ

นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ :

มาตรา 294 ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ใดโดยจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือโดยจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิด

ร่างรัฐธรรมนูญฯ 24 มิถุนายน 2540

นำพร 13/4

ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา 296 หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกระทำความผิดดังกล่าวแล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปี

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญชี้ขาดแล้วให้นำบทบัญญัติในมาตรา 295 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประธาน : มีท่านกรรมาธิการท่านใดตั้งใจในมาตรา 294 ไหมครับเชิญ อาจารย์สมคิด ครับ

รองศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ : ท่านประธานครับ ผม สมคิด เลิศไพฑูรย์ ฐานะฝ่ายเลขานุการ ขออนุญาตเดิมครับว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองครับท่านประธาน ผู้ใดจะได้มีความชัดเจนมากขึ้นครับท่านประธาน

ประธาน : เชิญ อาจารย์วิสุทธิ ครับ

รองศาสตราจารย์วิสุทธิ โพธิ์แท่น : กราบเรียนท่านประธานครับ คือผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา 290 ก็ไม่โดนอะไรเลยครับ ถ้าสมมุติมีปัญหาเมื่ออยู่มาตราไหนผมขอกราบเรียน

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ต้องเป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตครับ ซึ่งจะต้องกำหนดโทษอาญาด้วยซ้ำไปแต่ว่าในรัฐธรรมนูญเขาก็คงเขียนเป็นหลักเอาไว้สำหรับตำแหน่งการเมืองนะครับเพราะว่าจริงๆ แล้วกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนะครับ คงจะต้องกำหนดรายละเอียดของการยื่น ตำแหน่งของการที่ต้องยื่นของเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่ไม่ใช่ตำแหน่งการเมือง ตลอดจนสภาพบังคับเพราะว่านี่เป็นเรื่องการพ้นตำแหน่งทางการเมืองนะครับ ที่ให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยและให้ไปนำบทบัญญัติในมาตรา 295 ซึ่งว่าด้วยการพ้นตำแหน่งทางการเมืองมาใช้ครับ

ประธาน : เชิญ คุณประดั่ง ครับ

นายประดั่ง ปรีชญาณูร : กราบเรียนท่านประธาน ผม ประดั่ง ปรีชญาณูร กรรมาธิการ ผมขอหารือกับฝ่ายเลขานุการว่าตอนท้ายวรรคสอง กำหนดว่าเป็นเวลาห้าปี โดยไม่มีเวลาเริ่มต้นว่านับตั้งแต่เมื่อไร ควรจะเพิ่มข้อความไหมครับว่า นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งนั้น

ประธาน : ฝ่ายเลขานุการไม่ขัดข้องครับในวรรคหนึ่งตอนปลายเป็นเวลาห้าปี นับตั้งแต่วันที่พ้นก็ปล่อยให้ทางฝ่ายเลขานุการไปเขียนถ้อยคำมาให้ถูกต้องนะครับ เชิญคุณคณิต ครับ

ร่างรัฐธรรมนูญฯ 24 มิถุนายน 2540

นำพร 13/5

ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร : ผมขอคิดเดี่ยวครับ ผมคิดว่าที่ท่านอาจารย์วิสุทธิ์ พูดถึงก็มีเหตุผลนะครับ ผมว่าถ้าเราย้ายมาตรา 290 ไปไว้ท้ายหมวดจะดีไหมครับ

ประธาน : ทางฝ่ายเลขฯ รับได้ครับ ย้ายมาตรา 290 ไปอยู่ปลายหมวดครับ มาตรา 290 ย้ายไปอยู่ มาตรา 294 ทวิ นะครับ เป็นมติที่ประชุมนะครับ มาตรา 294 มีอะไรอีกไหมครับ ช่วยกรุณาสรุปคำแปรญัตติครับ

นายคมสันต์ โพธิ์คง : มาตรา 294 มีคำแปรญัตติลักษณะเดี่ยวครับที่ขอแก้ไขถ้อยคำและก็ขอตัดวรรคสองออก โดยขอแก้ไขถ้อยคำในวรรคหนึ่งดังนี้ เพิ่มคำว่า เมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติพบว่า แล้วก็ต่อด้วยถ้อยคำเดิมคือ ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน แล้วก็ขอตัดคำว่า บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วย ออกนะครับ ก็จะอ่านได้ว่า หรือโดยจงใจยื่นข้อความอันเป็นเท็จ แล้วก็ขอตัดคำว่า สิทธิแล้วเติมคำว่า ป้อง อ่านว่า หรือปกป้องข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ แล้วขอเพิ่มข้อความว่า ให้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยให้ อ่านได้ว่า ให้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยให้ผู้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา 291 หรือนับแต่วันที่พบว่ามีการกระทำความผิดแล้วแต่กรณี และขอตัดคำว่า ผู้นั้นต้อง ออกอ่านว่า และห้ามมิให้ผู้้นั้นดำรงตำแหน่งนักการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปี หหมดคำแปรญัตติครับ

ประธาน : ท่านผู้ใดติดใจคำแปรญัตติไหมครับ ถ้าไม่มีถือว่าคณะกรรมการธิการมีมติรับมาตรา 294 โดยเติมถ้อยคำบางถ้อยคำในบรรทัดหนึ่งนะครับ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเติมถ้อยคำในปลายวรรคหนึ่งเป็นว่า เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นตำแหน่ง ไม่มีท่านผู้ใดขัดข้องนะครับ คณะกรรมการให้การให้ความเห็นชอบมาตรา 294 ครับ

ส่วนที่ 2 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มาตรา 295

นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ :

มาตรา 295 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง อัยการสูงสุด กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกเจ็ดคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของรัฐสภา

ประธานกรรมการและการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ต้องเป็นผู้ซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา 255

ร่างรัฐธรรมนูญฯ 24 มิถุนายน 2540

นำพร 13/6

การสรรหาและการเลือก ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติให้นำบทบัญญัติมาตรา 256 และมาตรา 257 มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้โดยให้คณะกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจำนวนสิบเจ็ดคน ประกอบด้วย ประธานตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งคัดเลือกกันเอง ให้เหลือสี่คน ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน และสมาชิกวุฒิสภาจำนวนสองคนซึ่งได้รับการคัดเลือกจากวุฒิสภา เป็นกรรมการ

ให้ประธานรัฐสภาลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการ และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ประธาน : ในมาตรา 295 อาจารย์วรศักดิ์ ในฐานะกรรมาธิการมีข้อเสนอแก้ไขครับ

เลขาธิการ : ท่านประธานครับ ผมวรศักดิ์ในฐานะกรรมาธิการครับ เฉพาะในพรรคสาม นะครับ ที่ผมขออนุญาตขอแก้ไขเพราะเหตุว่าไปรับฟังประชาพิจารณ์มาจากหลายที่ทั้งองค์กรเอกชน ทั้งสื่อมวลชนแล้วในจังหวัดต่างๆ ก็ตั้งข้อสังเกตมาว่าการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ ถ้าให้มีความเป็นการเมืองมากนะครับ กล่าวคือว่าองค์ประกอบส่วนใหญ่มาจาก ผู้แทนพรรคการเมืองสี่คน แล้วก็สมาชิกวุฒิสภาสองคนเป็นหกคน ในขณะที่อธิการบดีสี่คนแล้วก็ ประธานศาลรัฐธรรมนูญหนึ่งคน เป็นห้าคน ก็มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าองค์ประกอบทางการเมืองมีเสียง มากกว่าองค์ประกอบอื่นที่ไม่ใช่ทางการเมืองผมก็เลยคิดว่าน่าจะปรับปรุงองค์ประกอบนี้ โดยให้มี คณะกรรมการสรรหามีจำนวนสิบห้าคน ประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด สามท่าน แล้วก็อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่ง ซึ่ง เลือกกันเองให้เหลือหกคน รวมเป็นเก้าท่าน และผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคน เขียนผิดนะครับ ผู้แทนราษฎรพรรค ต้องเขียน พรรคละ หนึ่งคน นะครับ ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน แล้วสมาชิกวุฒิสภาจำนวนสองคนนะครับ รวมทั้งสิ้น เป็นสิบห้าคน เป็นองค์ประกอบคัดเลือก มติในการเสนอนะครับ เมื่ออนุโลมมาตรา 256 มาท่าน กรรมาธิการต้องดูในมาตรา 256 (1) ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของกรรมการทั้งหมด นะครับ เพราะฉะนั้นถ้าปรับปรุงองค์ประกอบอย่างนี้แล้วจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบที่ไม่ใช่การเมือง จะมีเก้าในขณะที่องค์ประกอบทางการเมืองมีหก ก็ขออนุญาตประธานเสนอมาเพื่อพิจารณาแล้ว ถ้ารับตามนี้คงจะต้องมีบทเฉพาะการทำนองเดียวกับองค์ประกอบศาลรัฐธรรมนูญ เพราะว่าประธาน ศาลปกครองสูงสุดนั้น

ร่างรัฐธรรมนูญฯ 24 มิถุนายน 2540

นำพร 13/7

ยังไม่รู้จะตั้งขึ้นเมื่อไร ขอความกรุณาอาจารย์กาญจนาวัฒน์ ช่วยใส่บทเฉพาะกาลตรงนี้ด้วยว่าถ้า
ยังไม่มีประธานศาลปกครองสูงสุด คณะกรรมการสรรหาจะประกอบไปด้วยคนสิบสี่คน

ประธาน : อาจารย์สุจิต คว้า

ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ : กระผมสุจิต บุญบงการ คว้าในฐานะกรรมการฯ ยอยากจะ
ขอเสนอว่าก่อนจะไปถึงมาตรา 295 วรรคสามนะครับ ผมอยากจะขอให้ดูมาตรา 295 วรรคหนึ่งนะ
ครับ ผมอยากจะขอตัดอัยการสูงสุดออกจากเป็นคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ
ด้วยเหตุผลที่ว่า อัยการสูงสุดนั้นอยู่ในฐานะตำแหน่งที่จะต้องสืบสวนสอบสวนด้วยคณะกรรมการชุดนี้
อยู่แล้วครับ ผมใคร่ขอเสนอตรงนี้ครับ .

ประธาน : อาจารย์บรรศักดิ์ คว้า

เลขานุการ : ความจริงคณะทำงานซึ่งมีอาจารย์คณิต ณ นคร เป็นประธานไม่ได้ใส่ตำแหน่ง
อัยการสูงสุดนะครับ มาในตำแหน่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตัวผม
เองในฐานะกรรมการเวลานั้นเป็นคนขอให้ใส่ ด้วยเหตุผลหลักคือว่า

ประการที่ 1 การใส่ตรงนี้เป็นตำแหน่งไม่ใช่ตัวคน ศาสตราจารย์ดอกเตอร์คณิตจะพ้น
ตำแหน่งอัยการสูงสุดอีก 3 เดือน แล้วเป็นคนเดินถนนธรรมดาครับ แต่ตำแหน่งอัยการสูงสุดนั้น
เป็นตำแหน่งและถึงแม้ว่าตำแหน่งอัยการสูงสุดเป็นตำแหน่งนะครับ คนดำรงตำแหน่งถูกกล่าวหาหรือ
ถูกสอบสวนนี้ พอถูกกล่าวหาถึงถอดถอนตัวคนคนนั้นต้องพักการปฏิบัติหน้าที่ทันทีตามรัฐธรรมนูญ
นี้ แล้วรักษาการเขาจะเข้ามาสวมตำแหน่ง เพราะฉะนั้นอันนี้ไม่ใช่ตัวคน แต่เป็นตัวตำแหน่งซึ่งจะไม่
มีการว่าง ถ้าตัวคนที่ดำรงตำแหน่งนั้นถูกกล่าวหาว่าทุจริต หรือถูกถอดถอน เขาจะต้องพักดำรง
ตำแหน่งทันที แล้วผู้รักษาราชการแทน ผู้รักษาราชการแทนก็ต้องมาทำหน้าที่

ประการที่ 2 ที่ต้องใส่อัยการการสูงสุดเอาไว้ ก็เพราะเหตุว่าเพื่อที่จะเชื่อมโยงการ
สอบสวนคดีอาญาครับ

ท่านประธานครับ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ มีความเชี่ยวชาญ
ในการหาการทุจริตจริง แต่ว่าการหาพยานหลักฐานเพื่อประกอบในการดำเนินคดีอาญานั้นต้องใช้
ผู้มีความชำนาญในการดำเนินคดีอาญาประกอบด้วย เพราะการมีความเชี่ยวชาญแต่ดูว่าใครจะ
ทุจริตหรือไม่มัน ไม่มีประสิทธิภาพหรอกครับเพราะตัวเองไม่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด ตัวเองมีแต่
อำนาจในการชี้มูลแล้วก็ส่งเรื่องไปให้รัฐสภาถอดถอน และส่งเรื่องไปให้คณะตุลาการคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่ง

ร่างรัฐธรรมนูญฯ 24 มิถุนายน 2540

นำพร 13/8

ทางการเมืองลงโทษอาญา ซึ่งจะต้องใช้คนที่มีความเชี่ยวชาญในการแสวงหาพยานหลักฐานและในการดำเนินคดีอาญา เพราะฉะนั้นผมเองถ้าจะกล่าวหากันก็ต้องกล่าวหาว่าผมนี่เป็นคนใส่ตำแหน่งอัยการสูงสุดตรงนี้นั่นแหละ แล้วท่านกรรมการสุจิตท่านไม่ได้กล่าวหาผมนะครับ แต่บังเอิญท่านอาจารย์คณิต ด้วยความเข้าใจผิดขององค์กรข้างนอกถูกกล่าวหาว่าท่านหมกเม็ดเรื่องนี้ แต่ผมมีหน้าที่ต้องแจ้งให้ทราบที่ท่านไม่ได้หมกเม็ด แล้วเป็นความจำเป็นที่จะต้องใส่ครับ หาไม่แล้วใครจะเป็นคนดำเนินคดีอาญาในกรณีที่ ต้องฟ้องยังคณะตุลาการคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งการเมือง

ประธาน : อาจารย์สุจิต ครับ

ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ : ประเด็นแรกครับผมสุจิต บุญบงการ กรรมการ ขอชี้แจงว่าไม่ได้ไปกล่าวหาใครนะครับ ประเด็นเพียงตั้งเป็นประเด็นที่ผมสนใจเป็นพิเศษเพราะว่าบังเอิญผมก็มีส่วนเกี่ยวข้องในคณะกรรมการ ป.ป.ป. อยู่เท่านั้นเองก็เลยขอเสนอเป็นข้อแก้ไขขึ้นมา ที่นี้ประเด็นที่ท่านเลขานุการชี้แจงนะครับว่าเป็นตำแหน่งอันนี้ผมไม่ติดใจ เพราะว่าเขารู้อยู่แล้วเป็นตำแหน่ง แล้วก็ไม่ได้ติดใจว่าจะมีปัญหาต่อการวางในตำแหน่งหรือเปล่าอันนั้นผมไม่ได้ติดใจ

ประเด็นที่ 2 ที่ท่านเลขานุการบอกว่าต้องมีความเชื่อมโยงและต้องการใช้เพื่อผู้ที่มีความชำนาญทางด้านคดีอาญานั้น ผมเห็นความจำเป็นตรงนี้ ในความจำเป็นทางนี้จำเป็นหรือไม่จะต้องให้อัยการสูงสุดอยู่ตรงนี้โดยตำแหน่งนะครับ ผมยกตัวอย่างเช่นอันนี้จะใช้อดีตอัยการสูงสุดได้ไหมซึ่งพ้นไปแล้วมีไว้ก่อนที่ไม่มีปัญหาอะไรนะครับ แต่ไม่ได้เขียนว่าจะต้องเป็นอดีตตรงนั้น แต่เป็นแต่เพียงว่าในการเลือกคณะกรรมการ ป.ป.ป. อันใหม่น่าจะให้ความสำคัญลึกลงไปกว่าจะต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญตรงนี้ด้วย คือบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาอะไรก็ว่าไปตรงนั้นแต่ไม่จำเป็นต้องระบุตำแหน่ง ก็อาจจะเป็นสิ่งที่ไม่ใช่ปัญหาตรงนี้ได้กระมัง

ประธาน : อาจารย์พงศ์เทพ ครับ

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม พงศ์เทพ เทพกาญจนา ในฐานะผู้ช่วยเลขานุการ ท่านประธานครับ กระผมเองได้เป็นคณะทำงานร่วมกับท่านรองฯคณิตด้วยนะครับ แล้วก็ยืนยันได้ครับว่าได้ตัดคำว่า อัยการสูงสุด ออกไปนะครับ ในมาตรา 295 ต้นร่างที่เสนอมานั้นไม่มี เพิ่งจะมีการเพิ่มเติมมาในภายหลังจากทางท่านเลขานุการ แล้วก็คงจะต้องกราบเรียนด้วยว่าเหตุผลที่ไม่ระบุตำแหน่งอัยการสูงสุดลงไว้ในมาตรา 295 ก็เนื่องจากดูว่าผู้ที่ป็นกรรมการ ป.ป.ป. นั้นจะต้องมีความเป็นอิสระ คือพูดง่ายๆ ว่าพวกนี้ไม่ได้เป็นข้าราชการไม่ได้เป็นอะไรเลย เขาจะต้องไม่กังวลว่าเขาไปทำอะไรที่มีผลกระทบ

ร่างรัฐธรรมนูญฯ 24 มิถุนายน 2540

นำพร 13/9

ต่อข้าราชการคนอื่นแล้วจะมีผลกระทบกับบางส่วนอีก

ประการที่ 2 ถึงแม้ว่าท่านอัยการสูงสุดจะไม่อยู่ในคณะกรรมการชุดนี้ เมื่อได้รับจำนวนจาก ป.ป.ป. แล้วทางอัยการจะดำเนินคดีได้หรือไม่ ก็คงเปรียบเทียบกับปัจจุบันนะครับว่าในกรณีของการสอบสวนซึ่งเจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้ทำสำนวนนั้นทางอัยการก็รับสำนวนมาครับ แล้วก็ดำเนินคดีไปได้ไม่มีปัญหาติดขัดแต่อย่างใด

ประการที่ 3 คณะกรรมการสรรหาเองก็ต้องทราบว่าผู้ที่จะอยู่ในกรรมการ ป.ป.ป. นี้ควรจะมีบุคคลที่มีองค์ประกอบประเภทใดบ้าง แนนอนที่สุดครับบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในการฟ้องร้องคดีต่อศาลกันในเรื่องของพยานหลักฐานต่างๆ ก็ต้องเป็นบุคคลกลุ่มหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการสรรหาจะต้องคัดสรรมาไว้ในคณะกรรมการ ป.ป.ป. แห่งนี้ครับ

ประธาน : คุณธงชาติ ครับ

นายธงชาติ รัตนวิชา : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ธงชาติ รัตนวิชา กระผมเห็นด้วยกับท่านศาสตราจารย์สุจิต ที่ว่าไม่น่าจะใส่อัยการสูงสุดเอาไว้ใน มาตรา 295 เพราะว่าตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งข้าราชการประจำ ถ้าใส่ไว้ก็คงจะขัดกับมาตรา 290 มาตรา 257 ที่เราใช้อนุโลม มาตรา 257 (1) นั่นต้องไม่เป็นข้าราชการประจำที่มีเงินเดือนประจำนี้ก็ขัดกันอยู่แล้ว

ประการที่ 2 ก็คือว่าน่าจะให้อัยการสูงสุดเป็นคนที่อยู่ตรงกลางไม่จำเป็นจะต้องมาอยู่ในคณะกรรมการ ป.ป.ป. ตรงนี้ ด้วยเหตุผลเดียวกับท่านอาจารย์พงศ์เทพก็ตรงที่ว่าเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ป. มีมติที่จะฟ้องร้องเรื่องใดก็ส่งไปให้อัยการสูงสุด อัยการสูงสุดก็มีหน้าที่ในการที่จะฟ้องร้องแผนรัฐอยู่แล้ว เพราะมีฉะนั้นแล้วถ้าอัยการสูงสุดต้องมาอยู่ตรงนี้ด้วยก็เหมือนก็ต้องเอาอัยการมาอยู่ในตำรวจนั่นเอง ตำรวจมีหน้าที่ในการสอบสวน อัยการก็ต้องไปสอบสวนร่วมด้วยก็เป็นกระบวนการเดียวกัน ดังนั้นกระผมคิดว่าน่าจะแยกอัยการสูงสุดออกมา ทั้งนี้เพื่อให้อัยการสูงสุดได้บริสุทธิ์ผุดผ่องขึ้นมาอีกไม่ต้องถูกกล่าวหา เพราะฉะนั้นกระผมเห็นด้วยนะครับว่าไม่ควรจะอยู่ตรงนี้

ประธาน : อาจารย์คณิต ครับ

นายคณิต ณ นคร : ก่อนอื่นก็ต้องขอขอบพระคุณท่านอาจารย์วรศักดิ์ และอาจารย์พงศ์เทพ ที่กรุณาเป็นทนายแก้ต่างให้ผม ไม่ทราบจะหลุดหรือเปล่านะครับ คือผมเรียนอย่างนี้ครับว่าจริงๆ แล้วการที่อัยการสูงสุดลงไปอยู่ตรงนี้นะครับ แล้วเขาต้องวินิจฉัยในส่วนของการทุจริตหรือไม่ ซึ่งอยู่ในคณะกรรมการนี้ความเห็นของเขา ผมก็เคยเรียนในชั้นคณะทำงานครั้งหนึ่งว่าความเห็นของอัยการสูงสุดอาจจะขัดแย้งกันได้กับคณะกรรมการคนอื่น

สสร. ร่างรัฐธรรมนูญ 24 มิถุนายน 2540

นัยนา 14/1

แล้ว เมื่อที่สุดเขาก็ถูกมัดมือให้ต้องนำคดีไปสู่ศาล เป็นการทำงานที่ฝืนมโนธรรม ซึ่งผมคิดว่าอย่างนี้ในระบบกฎหมายเขาไม่ทำกัน เพราะฉะนั้นด้วยความเคารพผมก็อยากจะเห็นด้วยกับทางอาจารย์ สุจิตมากกว่า เพราะว่าการทำงานจะได้มีความสะดวกในมากขึ้นในการทำ เพราะถ้าเขารับรู้มาและไม่เห็นด้วย แล้วให้เขายืนยันผมว่าไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะทำได้ง่ายๆ เพราะว่าฝืนจิตใจกัน

ศาสตราจารย์โพธิ์แท่น : ผมอยากจะเรียนว่า ที่พูดถึงมาทั้งหมดพูดถึงตำแหน่งไม่ได้พูดถึงตัวบุคคล ผมเข้าใจว่าทุกคนคงเข้าใจดีด้วยเคารพท่านคณิตเพราะท่านเองท่านก็พูดให้เหตุผลท่านเอง และอีกอย่างหนึ่งถ้าเอาตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งไปใส่ไว้ลอยๆ ก็จะมีคำถามว่าทำไมไม่เอาอธิบดีกรมตำรวจ ทำไมไม่เอาประธานศาลฎีกา ก็ถามกันไปใหญ่เลย เพราะฉะนั้นผมว่าเหตุผลที่ท่านคณิตท่านอธิบายผมว่าชอบด้วยเหตุผล

ศาสตราจารย์บรรศักดิ์ อุวรรณโณ : เมื่อกรรมการข้างมากเห็นอย่างนั้นผมก็ไม่ติดังแต่ต้องมีข้อแม้ว่าจะต้องเขียนให้ชัดว่า เมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติให้ฟ้องแล้วอัยการสูงสุดต้องพิจารณาคำฟ้องนั้น และถ้าเห็นข้อบกพร่องใดจะต้องแจ้งไปให้ทราบเพื่อให้แก้ไข ถ้าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามนั้นแล้วอัยการสูงสุดต้องฟ้องคดีต่อศาลคือจะมาใช้ดุลพินิจไม่ได้ มิฉะนั้นหลักเรื่ององค์การที่มีลักษณะความเชี่ยวชาญเฉพาะจะสิ้นผลไปโดยสิ้นเชิง

ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ : สิ่งที่อาจารย์บรรศักดิ์ยื่นเป็นเงื่อนไขผมรับได้ครับ

ประธาน : ก็ไม่เชิงเป็นเงื่อนไข เป็นหลักการที่ผมเข้าใจว่าท่านกรรมการทุกท่านเข้าใจและคงจะไม่ขัดข้องนะครับ สรุปแล้วในวาระหนึ่งตัดคำว่า อัยการสูงสุด แล้วจะไปเติมข้อความในลักษณะที่อาจารย์บรรศักดิ์ เสนอส่วนจะไปอยู่ที่ใดก็ขอให้ฝ่าย เลขานุการเป็นผู้เสนอต่อไป

นายธงทอง จันทรางศุ : เพื่อให้สอดคล้องกับกรณีที่เราคัดหลักการและเรื่องอัยการสูงสุดไปแล้ว ขออนุญาตปรับจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีก 7 ท่านขึ้นเป็น 8 ท่าน รวมทั้งประธานด้วยเป็น 9 ท่าน

ประธาน : ไม่มีท่านผู้ใดขัดข้องนะครับ วรคสอง มีท่านผู้ใดติดใจอะไรไหมครับ ถ้าไม่มีก็วรคสามซึ่งอาจารย์บรรศักดิ์ได้เสนอเปลี่ยนแปลงใหม่ เชิญอาจารย์วิสุทธิครับ

สสร. ร่างรัฐธรรมนูญ

นัยนา 14/2

ศาสตราจารย์วิสุทธิ โพธิ์แท่น : ผมมีคำถาม มีคำอยู่ 2 คำในวรรคสาม บรรทัดที่ 5 มีคำว่า คัดเลือก บรรทัดที่ 6 มีคำว่า เลือก บรรทัดที่ 7 มีคำว่า คัดเลือก

ประธาน : วรรคสามนี้พูดจากไหน

ศาสตราจารย์วิสุทธิ โพธิ์แท่น : มาตรา 295 ร่างที่อยู่ในสมุด

ประธาน : ไม่ใช่ร่างที่เสนอแก้ไขใช่ไหมครับ เรามีร่างเสนอแก้ไข วรรคสาม วันที่ 24

มิถุนายน เวลา 17.40 น.

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ : ท่านวิสุทธิทักท้วงถูกแล้วครับต้องตัดคำว่า คัด ออกให้หมด เหลือคำว่า เลือก ถ้อยคำจะได้สอดคล้องกัน ผมขอกลับที่เอาประธานศาลฎีกาขึ้นก่อน ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตามอาวุโสของศาลที่จัดตั้งขึ้นมาเมื่อ 100 ปีก่อนกับปัจจุบันนี้

ประธาน : ผมขอปรึกษาว่า วรรคสามตามที่อาจารย์บวรศักดิ์ เสนอมาใหม่ ท่านผู้ใดมีคำถามหรือประเด็นอะไรที่จะคัดค้านไหมครับ

พันเอก(พิเศษ) อุดม ทวีวัฒน์ : ผมอยากจะเรียนถามท่านเลขาฯ ใน 2 วรรคสุดท้าย ทุกพรรคมีสมาชิก เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคๆ ละ 1 คน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ 4 คน อันนี้ผมสงสัยว่า ถ้าต่อไปพรรคมี 3 พรรค หรือ 4 พรรค จะอย่างไรครับ

นายเดโช สนวนานนท์ : กระผมสงสัยตำแหน่งในบรรทัดที่ 4 ประธานศาลรัฐธรรมนูญ เข้าใจว่าประธานตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ถูกต้องไหมครับ

ประธาน : เปลี่ยนเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญแล้วครับ

นายเดโช สนวนานนท์ : รวมทั้งประธานศาลปกครองสูงสุดก็เหมือนกัน ตัดคำว่า ตุลาการทิ้งใช่ไหมครับ

ประธาน : สำหรับตำแหน่งประธานนะครับ และประธานศาลฎีกา ขึ้นหน้าก่อน จะเป็นประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด

ร้อยตรีสมนึก ชูวิเชียร : ผมก็ยังสงสัยศาลรัฐธรรมนูญกับศาลฎีกา ศาลฎีกาใช้กฎหมายทั่วไปซึ่งต่ำกว่าศาลรัฐธรรมนูญ แต่ว่าศาลรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดกลับมาอยู่ที่หลัง ไม่แน่ใจว่าเป็นเพราะอะไร

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา : ในกรณีของการสรรหา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนั้นเราให้ผู้แทนพรรคการเมืองกับสมาชิกวุฒิสภาจำนวนเท่ากัน

สสร. ร่างรัฐธรรมนูญ

นัยนา 14/3

แต่พอมาถึงกรรมการ ป.ป.ป. ทางผู้แทนมี 4 วุฒิมียแค่ 2 ผมคิดว่าหลักเกณฑ์นั้นก็คงจะเท่ากันมากกว่า ถึงแม้จำนวนวุฒิสมาชิกกับจำนวนสภาผู้แทนราษฎรจะแตกต่างกัน แต่ในคณะกรรมการสรรหาประธานและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนั้นเขามีสัดส่วนเท่ากันอยู่

นายคณิน บุญสุวรรณ : ในส่วนที่เป็นผู้แทนพรรคการเมืองที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถึงแม้จะมี 4 คนก็ตาม แต่ว่าไม่ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นเพียงผู้แทนของพรรคการเมือง แต่ในส่วนของสมาชิกวุฒิสภานั้นเป็นสมาชิกวุฒิสภา เพราะฉะนั้นจำนวนกับสัดส่วนก็คงไม่จำเป็นจะต้องให้เท่ากัน

นางพงศ์เทพ เทพกาญจนา : กระผมเองไม่ติดใจ ถ้าคณะกรรมการสรรหาในกรณีอื่นจะแตกต่างกันระหว่างสมาชิกวุฒิสภากับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นผู้แทนพรรคการเมือง แต่ในมาตรา 256 เรากำหนดไว้เท่ากัน กระผมก็เลยอยากจะเสนอว่าในมาตรา 295 วรรคสาม ให้ฝ่ายผู้แทนพรรคการเมืองเหลือ 3 คน และสมาชิกวุฒิสภาจำนวน 3 คนเท่ากัน โดยหลักการเดียวกันครับ

ประธาน : สำหรับจำนวน เผิอยู่ผู้เสนอขอแก้ไขไม่อยู่ คงจะต้องคอยกลับมา ผมเรียนถามเฉพาะโครงสร้างก่อน เรื่องจำนวนแชนไว้ก่อน

นายธงชาติ รัตนวิชา : มาตรา 256 นั้น แต่ละกรรมการสรรหา 4 คนหมด ตัวแทนพรรคการเมือง 4 วุฒิสมาชิก 4 หรือคณะบดีนิติศาสตร์ 4 อัตราส่วนเท่ากันหมด ทีนี้ถ้าเราจะอนุโลมมาตรา 256 มาบังคับใช้ในมาตรา 295 นี้ด้วย กระผมคิดว่าน่าจะให้สอดคล้องกัน เพื่อไม่ให้เป็นการลักลั่น ถ้านี้เป็น 4 ก็น่าจะให้เป็น 4 หมดเหมือนกัน ทีนี้วิธีการได้มาก็อนุโลมมาตรา 256 ก็หมายความว่า ต้องเสนอผู้ที่สมควรจะให้รัฐสภาคัดเลือกคงจะเป็น 2 เท่า 9 คนก็เสนอไป 18 คน

ประธาน : ขอแชนเรื่องจำนวนไว้ก่อนได้ไหมครับ คงจะเป็นเรื่องที่ตกลงกันภายในได้นอกรอบ ขอเรียนถามว่า ท่านมีประเด็นไหนในเรื่องของโครงสร้างของมาตรา 295 วรรคสาม ตามที่อาจารย์บรรศักดิ์เสนอ ถ้าไม่มีท่านผู้ใดติดใจประเด็นนี้อีก ผมจะเรียนถามว่า วรรคสี่มีท่านผู้ใดติดใจไหมครับ ถ้าไม่มี ขอความกรุณาอ่านสรุปคำแปรญัตติ

เจ้าหน้าที่กฤษฎีกา : คำแปรญัตติมาตรา 295 มีหลายลักษณะ ลักษณะแรก ขอให้ตัดส่วนที่ 2 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ออกทั้งหมด ลักษณะที่ 2 ขอแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในวรรคสอง โดยเฉพาะในส่วนที่มาจาก

สสร. ร่างรัฐธรรมนูญ

นัยนา 14/4

สภาผู้แทนราษฎร ให้แก้ไขเป็น มาจากสภาผู้แทนราษฎร 4 คน โดยเป็นผู้แทนจากพรรคร่วมรัฐบาล 2 คน และพรรคฝ่ายค้าน 2 คน และให้ตัด ผู้แทนจากวุฒิสภา ออกทั้งหมด ลักษณะที่ 3 ขอให้ตัด อัยการสูงสุด ออกจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และให้ไปเพิ่ม จำนวนกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจาก 7 คน เป็น 8 คน ลักษณะที่ 4 ขอให้แก้ไขข้อความในวรรคสามเป็นดังนี้ การสรรหาและการเลือกประธานและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติให้นำบทบัญญัติมาตรา 241 และมาตรา 242 มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ตัด ความในวรรคท้ายออกทั้งหมด ลักษณะที่ 5 ขอแก้ไขของค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยให้มี 7 คน โดยให้เพิ่มองค์ประกอบมี ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง และผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา 1 คน และให้ตัดผู้แทนของพรรคการเมือง ที่มาจากสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาออกทั้งหมด หดคำแปรญัตติครับ

ประธาน : มีท่านผู้ใดติดใจคำแปรญัตติไหมครับ ถ้าหากไม่มีท่านผู้ใดมีประเด็นอื่นใด ก็ขอถือว่ามาตรา 295 วรรคหนึ่งตัดคำว่า อัยการสูงสุด ออกจากบรรทัดที่ 2 และในบรรทัดที่ 3 7 คน เป็น 8 คน วรรคสองไม่มีปัญหา วรรคสามในโครงสร้างที่อาจารย์บรรศักดิ์เสนอมานี้ไม่มีปัญหา แต่เขวเรื่องจำนวนไว้ ซึ่งเรื่องนี้ประธานขอเสนอว่า ขอให้ประธานปรึกษากับบุคคลที่สนใจในเรื่องนี้โดยตรง และจะนำมาเสนออีกที วรรคสี่ไม่มีท่านผู้ใดขัดข้อง วรรคสามบรรทัดสุดท้ายที่มีคำว่า คัดเลือกจากวุฒิสภา ขอเปลี่ยนเป็น ได้รับเลือกมาตรา 295 ท่านกรรมาธิการมีมติให้ความเห็นชอบต่อไป มาตรา 296 ครับ

เจ้าหน้าที่กฤษฎีกา : มาตรา 296 ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่รัฐสภาเลือก ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่ง 9 ปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ประธานกรรมการ และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าประธานกรรมการและกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

การพ้นจากตำแหน่ง การสรรหาและการเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างให้นำบทบัญญัติ มาตรา 259 และมาตรา 261 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สสร. ร่างรัฐธรรมนูญ

นัยนา 14/5

ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร : ท่านกรรมาธิการมีอะไรจะแก้ไขไหมครับ

เจ้าหน้าที่กฤษฎีกา : ฝ่ายเลขานุการขออนุญาตแก้ไขถ้อยคำในวรรคหนึ่งกับวรรคสองขอตัดคำว่า ประธานกรรมการ ออก เพราะประธานกรรมการเป็นกรรมการอยู่แล้ว และในวรรคหนึ่งบรรทัดที่ 2 ขอตัดคำว่า รัฐสภาเลือก ออก เนื่องจากเดิมมีกรรมการโดยตำแหน่งกับกรรมการที่รัฐสภาเลือก แต่ปัจจุบันกรรมการโดยตำแหน่งไม่มีแล้ว เพราะฉะนั้นคำนี้ก็ไม่มีควมจำเป็นแล้ว

ประธาน : มีประเด็นใดที่ท่านกรรมาธิการติดใจไหมครับ ถ้าไม่มีก็กรุณารูปคำแปรญัตติ

เจ้าหน้าที่กฤษฎีกา : คำแปรญัตติมาตรา 296 มี 2 ลักษณะ ลักษณะแรก ขอให้แก้ไขข้อความในวรรคท้าย บรรทัดที่ 2 จากถ้อยคำว่า ให้นำบทบัญญัติในมาตรา 259 เป็นข้อความว่า ให้นำบทบัญญัติในมาตรา 144 และมาตรา 261 มาบังคับใช้โดยอนุโลม ลักษณะที่ 2 คือขอแก้ไขวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยแบ่งออกเป็น 3 แบบ แบบแรกก็คือ ขอแก้จาก 9 ปีเป็น 6 ปี แบบที่ 2 คือขอแก้จาก 9 ปี เป็น 7 ปี แบบที่ 3 แก้จาก 9 ปีเป็น 5 ปี หหมดคำแปรญัตติครับ

ประธาน : มีท่านกรรมาธิการท่านใดติดใจคำแปรญัตติไหมครับ ถ้าไม่มีก็ถือว่าคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรา 296 ตามที่ได้มีการปรับปรุงถ้อยคำที่เลขานุการขอย้อนกลับไปมาตรา 295 ครับ ประธานได้ปรึกษาหารือกับท่านกรรมาธิการหลายท่านที่ได้ตั้งข้อสังเกตไว้แล้วก็เป็นที่ยกกันว่า ในมาตรา 295 วรรคสาม ในโครงสร้างที่อาจารย์วรศักดิ์ เสนอนั้นสำหรับตัวเลขจะเป็นในลักษณะนี้ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด รวมเป็น 3 ท่าน สำหรับอธิการบดีนั้นให้มีการเลือกกันเองให้คงเหลือไว้ 6 คนตามเดิม ผู้แทนพรรคการเมืองเดิมที่ 4 คน ขอปรับ เป็น 3 คน และสมาชิกวุฒิสภาจำนวน 2 คน ขอปรับเป็น 3 คน ฉะนั้นองค์ประกอบจะเป็น 3 บวก 6 บวก 3 บวก 3 ที่ประชุมมีข้อขัดข้องไหมครับ ถ้าไม่มีก็ถือว่าคณะกรรมการมีมติในเรื่องของตัวเลข 2 องค์ประกอบ ชอบคุณครับ มาตรา 297

เจ้าหน้าที่กฤษฎีกา : มาตรา 297 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้ง 2 สภาในจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาว่า ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

สสร. ร่างรัฐธรรมนูญ

นัยนา 14/6

แห่งชาติผู้ใดกระทำการขาดความเที่ยงธรรม จงใจฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือมีพฤติการณ์ที่เป็นการเสื่อมเสียของเกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่งอย่างร้ายแรง และขอให้รัฐสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่งได้

มติของรัฐสภา ให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

ประธาน : มีท่านกรรมาธิการท่านใดติดใจมาตรา 297 ไหมครับ

ศาสตราจารย์วิสุทธิ โพธิ์แท่น : ผมไม่ได้ยื่นไว้ แต่ผมมีข้อสังเกตว่าคนที่จะไปปราบปรามคนอื่นถ้ามีพฤติการณ์ส่อ ตรงนี้เป็นพฤติการณ์ที่เป็นการเสื่อมเสียแต่เกียรติศักดิ์ของการดำรงอย่างร้ายแรง คืออาจจะต้องพิสูจน์กันพอสมควรแต่เมื่อเทียบไปถึงมาตรา 301 ในตำแหน่งอื่น สอ ก็โดนแล้ว น่าจะมีลักษณะที่ว่าส่อไปในทางทุจริตก็น่าจะโดนด้วย เพราะว่าไปปราบคนอื่น

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ : ความจริงคำว่า เสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่งอย่างร้ายแรง กว้างกว่าเยอะเลย แต่ว่าถ้าส่อทุจริตหรือส่อร้ายรวยผิดปกติก็น่าจะต้องเป็นแน่ๆ แต่อันนี้ไปถึงขนาดว่าถ้าความประพฤติส่วนตัวเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง ซึ่งไม่ใช่เรื่องส่อทุจริตหรือส่อร้ายรวยผิดปกติก็น่าจะต้องพ้น ถ้ารัฐสภามีมติให้พ้น

ศาสตราจารย์วิสุทธิ โพธิ์แท่น : คือเราจะเติมว่า พฤติการณ์ที่ส่อหรือเป็น ได้ไหมครับ เพราะว่าถ้าดูอย่างนี้ถ้าเทียบกับมาตรา 301 สอ หมายความว่า พอมีมูลนิดหน่อยก็จะมีปัญหาแล้ว แต่ตรงนี้อาจจะตีความได้ว่าต้องพิสูจน์กันพอสมควร ซึ่งอาจจะยากกว่า สอ เพราะว่าด้วยเหตุผลที่ว่าไปปราบปรามคนอื่น ตัวเองยังจะต้อง clean ที่สุดกรรมการชุดนี้

ประธาน : ฝ่ายเลขานุ รับครับ มีประเด็นได้อีกไหมครับ ถ้าไม่มีกรุณาสรุปคำแปรญัตติครับ

เจ้าหน้าที่กฤษฎีกา : คำแปรญัตติมาตรา 297 มีคำแปรลักษณะเดียวคือ ผู้แปรญัตติได้เสนอหลักการเกี่ยวกับการแต่งตั้ง การถอดถอนขององค์กรผู้ดำรงตำแหน่งในรัฐธรรมนูญนี้ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันหมด จึงขอให้นำความใน มาตรา 260 ซึ่งผู้แปรญัตติได้ร่างไว้มาใช้ หหมดคำแปรญัตติครับ

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา : ท่านประธานครับ การที่ให้ถอดถอนในกรณีที่ มีพฤติการณ์ที่เป็นที่เสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่งอย่างร้ายแรง กระผมคิดว่าเป็นหลักการที่ดีมากและจริงๆ แล้วหลักการนี้ควรจะ

สสร. ร่างรัฐธรรมนูญ

นัยนา 14/7

บรรจุอยู่ในกรณีของการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งด้วย เพราะไม่เช่นนั้นท่านประธานมีกรณีอย่างนี้เกิดขึ้นแล้วถอดถอนไม่ได้แล้วคนเหล่านั้นอยู่ในตำแหน่งสำคัญๆ จะเป็นที่ทำให้สถาบันนั้นไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมก็ฝากไว้เท่านั้นเอง

ประธาน : อาจารย์พงศ์เทพเอาแต่พฤติกรรมที่เป็นการเสื่อมเสียเท่านั้น คงไม่ถึงกับส่อหรือส่อด้วย เฉพาะในข้อนี้ บรรทัดที่ 5 เติมคำในลักษณะว่า ทั้งส่อทั้งเสื่อมนะครับ

ศาสตราจารย์วรศักดิ์ อุวรรณโณ : ผมคิดว่าเราไม่น่าจะมีข้อขัดข้อง ไม่ทราบท่านกรรมการเห็นอย่างไรว่า จะเติมว่า ตรงนี้มีพฤติกรรมที่ส่อว่าเป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ แต่ที่อื่นๆ ให้เติมคำว่า มีพฤติกรรมที่เป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่งอย่างร้ายแรง ทั้งของกรรมการการเลือกตั้ง ทั้งของศาลรัฐธรรมนูญด้วย ก็น่าจะชอบ

ประธาน : ขอในหลักการครับ

นายประดัง ปรีชญากูร : ผมคิดว่าบทบัญญัติที่บัญญัติไว้นั้นน่าจะดีแล้ว ถ้าใส่ ส่อ คงจะเฉพาะส่อว่าทุจริต ส่วนข้อความที่บัญญัติไว้น่าจะคงเดิม

ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ : ผมเห็นด้วยกับท่านประดังในเรื่องนี้เพราะว่า ส่อ จะตีความกันมากมายก่ายกอง และมีปัญหามาก ผมว่าแค่ตัดคำว่า ส่อ เอาแค่ เสื่อมเสีย แค่นี้ผมว่าก็นักหนาแล้ว

ประธาน : รู้สึกเป็นการส่อให้เห็นว่าเราทำงานช้าหน่อยนะครับ อาจารย์วิสุทธิครับปล่อยไปก่อนได้ไหมครับ

ศาสตราจารย์วิสุทธิ โพธิ์แท่น : จะปล่อยก็ได้ แต่ผมว่าคนที่ไปปราบคนอื่นส่อก็ไม่ได้ ก็แล้วแต่ เป็นข้อสังเกตไว้

นางพินทิพย์ ลีลาภรณ์ : คืออย่างเรื่องเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่งอย่างร้ายแรง ถ้าเกิดไม่ร้ายแรงมีผลด้วยหรือเปล่า

ประธาน : ตอนนี้อายากขอเรียนถามว่า องค์ประชุมครบหรือยังครับ

ศาสตราจารย์วรศักดิ์ อุวรรณโณ : ครบครับ

ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ : ผมขอเสนอให้ผ่านอันนี้ไปก่อนครับ

ประธาน : แล้วในหลักการเราจะใส่ข้อความนี้ในมาตราอื่นที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอื่นๆ ด้วยไหมครับ ไม่มีท่านผู้ใดขัดข้องนะครับ ขอให้ฝ่ายเลขานุการรับเป็นข้อสังเกตด้วย จะใช้ถ้อยคำเดียวกันนะครับ มาตรา 297 ไม่มีท่านผู้ใดขัดข้องนะครับ มีมติผ่านไปครับ มาตรา 298 ครับ

สสร. ร่างรัฐธรรมนูญ

นัยนา 14/8

เจ้าหน้าที่กฤษฎีกา : มาตรา 298 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภามีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อคณะตุลาการคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่า ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อหน้าที่ราชการ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

คำร้องขอตามวรรคหนึ่ง ระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวกระทำการตามวรรคหนึ่งเป็นข้อๆ ให้ชัดเจน และให้ยื่นต่อประธานรัฐสภา เมื่อประธานรัฐสภาได้รับคำร้องแล้วให้ส่งคำร้องดังกล่าวไปยัง คณะตุลาการคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ประธานกรรมการหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นมิได้ จนกว่าจะมีคำวินิจฉัยคณะตุลาการคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้ยกคำร้องดังกล่าว

ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร : สำหรับในมาตรานี้ผมได้ขออนุญาตตัด ซึ่งเชื่อมโยงกับที่ผมไปขอตัด ส่วนที่ 3 หมวด 10 ถ้าผ่านไปถึงข้อความกรุณาทำนองเดียวกับในมาตรา 293

ประธาน : อาจารย์คณิตขอสงวนไว้ก่อน

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ : เมื่อตัดอัยการสูงสุดออกจาก ป.ป.ป. แล้ว ในวรรคแรกบรรทัดสุดท้ายว่า กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ต้องเอาออกด้วย เพราะว่าเฉพาะอัยการสูงสุดเท่านั้นที่จะกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมได้ใน ป.ป.ป. นี้ เมื่อไม่มีอัยการสูงสุดแล้วความผิดฐานนี้ก็ไม่ต้องมี

ประธาน : ก็เป็นการเสนอตัด สอดคล้องกับหลักการที่เราตัด

ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร : ผมไม่ค่อยจะแน่ใจที่อาจารย์บวรศักดิ์ พูดถึง ถ้าคณะกรรมการนี้มีเจ้าพนักงาน เขาให้เป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมหรือเปล่า

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา : เจ้าพนักงานเฉยๆ

ประธาน : สรุปแล้วตัดข้อความว่า กระทำความผิดต่อตำแหน่งในหน้าที่การยุติธรรม และบรรทัดสุดท้ายของวรรคแรก มีประเด็นอื่นใดใหม่ครับในมาตรา 298 ถ้าไม่มี กรุณาสรุปคำแปรญัตติ

สสร. ร่างรัฐธรรมนูญ

นัยนา 14/9

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา : ในมาตรา 298 วรรคสอง ที่บอกคำร้องเมื่อมีกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อร้องขอว่า ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือกรรมการ ป.ป.ป. คนใด ร่ำรวยผิดปกติ พุจริตต่อหน้าที่ แล้วบอกว่าให้ยื่นคำร้องนั้นต่อประธานรัฐสภา แล้วให้ประธานรัฐสภาส่งคำร้องให้คณะกรรมการคดียาเสพติดของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย ปัญหาก็มีขึ้นว่าใครจะเป็นผู้ดำเนินคดีต่อคณะกรรมการคดียาเสพติดการเมือง เพราะว่าโจทก์ไม่มีปกติแล้วจะมีโจทก์เข้าไปดำเนินการแทนให้ ตอนนี้มีแต่คำร้องซึ่งทางคณะกรรมการคดียาเสพติดการเมืองของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองคงจะทำอะไรไม่ได้ ผมว่าจะขาดหาย

-16/1

ร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) วันอังคารที่ 24 มิถุนายน 2540

สุทธิกานต์ 15/1

ศาสตราจารย์ คณิต ณ นคร : คือถ้าเป็นลักษณะนี้ก็คือการใช้ระบบไต่สวนแท้ๆ

ศาสตราจารย์บรรศักดิ์ อุวรรณโณ : คือคณะตุลาการต้องลงมาเป็นคนหาข้อเท็จจริงเองครับ แล้วผมคิดว่าน่าจะเป็นอย่างนั้นด้วย เพราะเหตุว่าอัยการท่านไม่ค่อยอยากจะเป็นไปรษณีย์

ประธาน : สรุปแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่มีท่านผู้ใดตั้งใจประเด็นนั้นะครับ เคารพสรุปแปรญัตติครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : มาตรานี้มีผู้แปรญัตติลักษณะเดียวครับ ก็คือขอให้สมาชิกรัฐสภาหรือประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงตั้งไม่น้อยกว่า 50,000 คน ร้องขอกรณีพบว่า ประธานกรรมการหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติร่ำรวยผิดปกติ และขอให้ดำเนินการพ้นจากตำแหน่งตามที่บัญญัติไว้ในเรื่องถอดถอน ตามมาตรา 302 ถึงมาตรา 305 หมุดคำแปรญัตติครับ

ประธาน : ท่านผู้ใดตั้งใจคำแปรญัตติใหม่ครับ ถ้าไม่มีก็ถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับมาตรา 298 โดยการตัดถ้อยคำบรรทัดสุดท้ายของวรรคหนึ่งออก มาตรา 299 ครับ

นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ : มาตรา 299 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทำความเห็นเสนอต่อรัฐสภา
- (2) ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเห็นส่งไปยังคณะตุลาการคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา 306
- (3) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เพื่อดำเนินการต่อไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- (4) ตรวจสอบความถูกต้องและการมีอยู่จริงรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งตามบัญชีและเอกสารประกอบที่ได้ยื่นไว้
- (5) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ทุกปี และนำรายงานนั้นออกพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

ร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) วันอังคารที่ 24 มิถุนายน 2540

สุทธิกานต์ 15/2

(6) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา 149 และมาตรา 264 วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติโดยอนุโลม

ศาสตราจารย์ คณิต ณ นคร : ท่านประธานครับ เนื่องจากผมแปรญัติจะตัดส่วนที่ 4 หมวด 10 อย่างที่ผมเรียนเมื่อสักครู่ครับ มันกระทบถึงมาตรานี้ด้วยเพราะฉะนั้นถ้าผ่านอย่างไร ผมก็กลับว่าเป็นการ Reserve

ประธาน : ตามข้อเสนอแก้ไขของอาจารย์คณิตในฐานะกรรมาธิการในมาตรา 299 ผูกโยงไปถึงประเด็นหลักใหญ่ๆ คณะกรรมาธิการจะพิจารณาอย่างไรในประเด็นเรื่องคณะตุลาการคดีอาญา เพราะฉะนั้นจะเก็บเรื่องนี้แขวนไว้ก่อนครับอาจารย์คณิตขอสงวนความเห็นไว้ก่อน เชิญอาจารย์บวรศักดิ์ครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ : ท่านประธานครับ กระผมขอเสนอแก้ไขเพื่อให้เกิดความชัดเจนขึ้นใน (3) ในฐานะเลขานุการนะครับ คำว่า กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนั้นคงจะต้องตัด แห่งชาติ ออกเพราะว่าการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนี้คงทุจริตทั่วไป ไม่ต้องแห่งชาติหรอกครับ แต่ชื่อคณะกรรมการนั้นคือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แล้วขอฝากทางกฤษฎีกาให้ช่วยตัวทุกที่ให้สอดคล้องกัน ใน (4) บรรทัดที่ 2 ตรวจสอบความถูกต้องและการมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินและหนี้ของผู้ดำรงตำแหน่ง ตรงนี้กระผมคิดว่าต้องเติมครับ ผู้ดำรงตำแหน่งตาม มาตรา 289 และมาตรา 294 ทวิ คือทั้งผู้ดำรงตำแหน่งการเมือง แล้วก็เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญกำหนด แล้วก็วรรคท้าย ท่านประธานที่เคารพครับ ให้นำบทบัญญัติมาตรา 149 ซึ่งเป็นบทบังคับให้ข้าราชการต้องให้ความร่วมมือของกรรมการการเลือกตั้งมาใช้ กับมาตรา 264 ที่เขียนว่าวรรคสองและวรรคสามนี้ ต้องเปลี่ยนเป็นวรรคหนึ่งและวรรคสองครับ หรือมาตรา 264 เฉยๆ เลยครับ และมาตรา 264 เพราะว่ามาตรา 264 วรรคแรกที่ประชุมกรรมาธิการมีมติให้เพิ่มเป็นมาตรา 6 ทวิ ไปแล้ว เพราะฉะนั้นมาตรา 264 ก็เหลือ 2 วรรค เท่านั้นเอง ซึ่งเป็นอำนาจศาลรัฐธรรมนูญที่จะเรียกเอกสารหลักฐานเกี่ยวข้องมาให้อัยคำ แล้วก็ให้มีอำนาจแต่งตั้งบุคคลให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย เพราะฉะนั้นวรรคท้ายก็จะเหลือแค่เพียง ให้นำบทบัญญัติมาตรา 149 และมาตรา 264 ครับ ตัดคำว่า วรรคสอง และวรรคสาม ออกครับ

ร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) วันอังคารที่ 24 มิถุนายน 2540

สุทธิกานต์ 15/3

ประธาน : กรุณาอ่าน (4) อีกครั้งหนึ่งครับ เพราะว่าเมื่อเดิม มาตรา 289 และอะไรก็แล้วแต่ ทวิ นี้ และตัดคำว่า ตามบัญชีและเอกสารประกอบ

ศาสตราจารย์ คณิต ณ นคร : และยังอยู่อย่างเดิมหรือเปล่าครับ

ประธาน : กรุณาอ่านอีกทีหนึ่งครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ : อ่านได้ความว่าตรวจสอบความถูกต้องในการมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา 289 และมาตรา 294 ทวิ ทั้งนี้ตามบัญชีและเอกสารประกอบที่ได้ยื่นไว้

ประธาน : มีท่านกรรมการท่านใด มีประเด็นหรือมีคำถามเกี่ยวกับมาตรา 299 และตามที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงทางวาจาเมื่อสักครู่นี้ไหมครับ ถ้าไม่มีขอสรุปคำแปรญัตติครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : คำแปรญัตติในมาตรา 299 มีลักษณะเดียว คือขอแก้ไขใน (6) โดยให้ตัดคำว่า ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ออกและแก้ไขเป็นข้อความใหม่ว่ามอบหมายให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทำหน้าที่โจทก์ดำเนินคดีกับบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา 301 หรือผู้เสียหายจากการกระทำของบุคคลตามมาตรา 301 ดังกล่าวจะเป็นโจทก์ก็ได้ หหมดคำแปรญัตติครับ

ประธาน : ท่านใดสนใจในคำแปรญัตติไหมครับ ถ้าไม่มีก็ถือว่าที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบต่อมาตรา 299 ตามที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขด้วยคำใน (4) และวรรคสุดท้ายของมาตรา 299 ครับ มาตรา 300 ครับ

นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ : มาตรา 300 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

การแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและรัฐสภา

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามกฎหมาย

ร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) วันอังคารที่ 24 มิถุนายน 2540

สุทธิกานต์ 15/4

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ประธาน : ฝ่ายเลขาฯ ครับ

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ : มาตรการนี้ขออนุญาตปรับวิธีเขียนให้เหมือนกับมาตราอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการตั้งสำนักงานที่ผ่านมา

ประธาน : ที่ประชุมเห็นชอบครับ มีประเด็นใดที่ท่านกรรมาธิการตั้งใจใหม่ครับในมาตรา 300 กรุณาสรุปคำแปรญัตติครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ไม่มีผู้แปรญัตติครับ

ประธาน : ไม่มีผู้แปรญัตตินะครับ เพราะฉะนั้นมาตรา 300 ที่ประชุมคณะกรรมการให้การให้ความเห็นชอบโดยฝ่ายเลขาฯ จะปรับปรุงถ้อยคำให้สอดคล้องกับที่ได้เคยปฏิบัติมาในมาตราอื่นๆ ขอไปส่วนที่ 3 ครับ การถอดถอนจากตำแหน่ง มาตรา 301 ครับ

นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ : มาตรา 301 ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด อัยการสูงสุด ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติทางรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย รัฐสภามีอำนาจถอดถอนผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(1) กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งมีพฤติการณ์ไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรม

(2) ผู้พิพากษาหรือตุลาการ พนักงานอัยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ทั้งนี้ตามกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตัดคำว่า แห่งชาติ ออกนะครับ

ประธาน : มีท่านกรรมาธิการท่านใด เชิญอาจารย์เดโชครับ

นายเดโช สนวนานนท์ : ท่านประธานที่เคารพครับ มาตรา 301 กระผมขอแก้ไข ขอให้เพิ่มเติมตำแหน่งประธานศาลรัฐธรรมนูญ ต้องขอประธานอภัย ก็ขอแก้คำผิดเพราะเพิ่งทราบว่าเขาเปลี่ยนตำแหน่งไปแล้วเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญในวรรคหนึ่ง ตรงที่ที่เหมาะสม ซึ่งบัดนี้กระผมเพิ่งทราบว่าศักดิ์เป็นอย่างไรรแล้ว ขออนุญาตเดิมว่า ระหว่างประธานศาลฎีกากับประธานศาลปกครองสูงสุด ให้เติมประธานศาลรัฐธรรมนูญลงไปครับ เหตุผลเพราะว่าเว้นอยู่ตำแหน่งเดียวเท่านั้น เพราะเหตุได้ถึงตกค้างตรงนี้

ร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) วันอังคารที่ 24 มิถุนายน 2540

สุทธิกานต์ 15/5

ก็อยากจะขอทราบเหตุผลด้วย ถ้าไม่มีเหตุผลเพียงพอขออนุญาตเดิม ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญอาจารย์สุจิตครับ

ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ : ผมขอความชัดเจนสักเล็กน้อยนะครับ

ประธาน : ในประเด็นนี้หรือเปล่าครับ

ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ : ประเด็นในมาตรา 301

ประธาน : ไม่ใช่ประเด็นอาจารย์เดโชใช่ไหม

ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ : ไม่ใช่ครับ

ประธาน : ขอให้โอกาสฝ่ายเลขาฯ ชี้แจงหน่อยได้ไหมครับ ว่าที่ตกลงตำแหน่งประธาน ศาลรัฐธรรมนูญไปนี้ ตกลงกันไปโดยมีเหตุผลอะไรหรือเปล่าครับ อาจารย์เดโช ในเอกสารวันที่ 24 มิถุนายน เวลา 17.10 น. ขอให้เติมคำว่าประธานศาลรัฐธรรมนูญในบรรทัดที่ 2 ระหว่างประธาน ศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดครับ

ศาสตราจารย์วรศักดิ์ อุวรรณโณ : คงตกไปด้วยความไม่ได้เจตนาอะไรครับท่าน

ประธาน เติมได้ครับ ผมเข้าใจว่าคงจะต้องเติมนะครับ

ประธาน : ฝ่ายเลขาฯ พูดดังๆ ครับ เลขาฯ กฤษฎีกานะครับ

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ : ขออนุญาตค่ะ ไม่ทราบว่าจะอยู่ในบทบัญญัติ มาตรา 260 แล้วหรือเปล่านั้น ในเรื่องการถอดถอน

ประธาน : ฝ่ายกฤษฎีกามีเรื่องจะชี้แจงเพิ่มเติมครับ

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ : ขออนุญาตค่ะ เป็นคนละกรณีกัน

ประธาน : คนละกรณีกัน เพราะฉะนั้นในมาตรา 301 บรรทัดที่ 2 อย่างที่อาจารย์เดโช ขอเติมคำว่า ประธานศาลรัฐธรรมนูญ เข้าไปในบรรทัดที่ 2 ระหว่างประธานศาลฎีกากับประธาน ศาลปกครองสูงสุด ไม่มีท่านผู้ใดขัดข้องนะครับ มีมติตามนั้น เชิญอาจารย์สุจิตครับ

ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ : ผมมีเรื่องถามทางฝ่ายเลขานุการประเด็นเดียวครับ ก็คือว่าในมาตรา 301 (1) ที่บอกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งมีพฤติกรรมไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรมนี้ ให้เอาบทบัญญัติในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับบุคคลเหล่านี้ด้วย อยากถามว่าบทบัญญัติในวรรคหนึ่งที่ใช้บังคับนี้จะรวมไปถึงเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมร้ายว่ผิดปกติหรือเปล่า ส่อไปในทางทุจริต อะไรต่างๆ เหล่านี้ใช่หรือไม่ครับตรงนี้อาจจะขอคำชี้แจงเพื่อความกระจ่างเท่านั้นเอง เพราะว่าใน (1) นี้เขียนว่า ซึ่งมี

ร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) วันอังคารที่ 24 มิถุนายน 2540

สุทธิกานต์ 15/6

พฤติการณ์ไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรม ดูประหนึ่งว่าจะเน้นเฉพาะพฤติการณ์ไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรมเท่านั้น แต่ในวรรคแรกมีพูดถึงพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ อะไรต่างๆ เหล่านี้เป็นต้น

ประธาน : ขอเวลาให้ฝ่ายเลขานุการ เชิญอาจารย์พงศ์เทพครับ

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพพระمم พงศ์เทพ เทพกาญจนา ผู้ช่วยเลขานุการ ท่านประธานครับ ที่เสนอใส่ประธานศาลรัฐธรรมนูญลงไปในมาตรา 301 นั้น จริงๆ แล้วประธานศาลรัฐธรรมนูญเองก็มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องของการให้ถอดถอนอยู่ร่วมกับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในมาตรา 260 แต่แน่นอนที่สุดครับว่า มาตรา 260 นั้นยังไม่ครอบคลุมกระบวนการตรวจสอบทั้งหมดด้วยเหตุผลต่างๆ นานา ที่มาตรา 301 ได้บัญญัติไว้แล้วครับ แต่ที่นี้กระผมจะต้องขอกราบเรียนนิดหนึ่งครับ ที่เขาพูดถึงประธานศาลต่างๆ นั้นหมายถึงหัวหน้าหน่วยงานของระบบราชการ คือประธานศาลฎีกา หรือประธานศาลปกครองสูงสุด ซึ่งเป็นมือหนึ่งของแต่ละหน่วยงาน หรืออัยการสูงสุด แต่ประธานศาลรัฐธรรมนูญนั้นจะแตกต่างกันไป เพราะว่าประธานศาลรัฐธรรมนูญนั้นไม่ใช่เป็นข้าราชการประจำ แล้วก็ถ้าหยิบเอาประธานศาลรัฐธรรมนูญมาแล้วนี้ ก็จะมีคำถามว่า แล้วตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทำไมไม่ต้องมาถูกตรวจสอบด้วยตามมาตรา 301 ตรงนี้ และคิดว่ามันมีพัวพันกันอยู่หลายหลักการด้วยกัน อย่างไรก็ตามฝ่ายเลขานุการจะขออนุญาตตรงนี้ขอกลับไปแล้วพิจารณาหลักการที่ท่านกรรมาธิการท่านได้กรูณาขึ้นมา แล้วเสนออีกครั้งหนึ่งครับ

ประธาน : ฝ่ายกฤษฎีกาครับ

นางกาญจนาภรณ์ สิริโรจน์ : ในมาตรา 301 นี้จะมีความในวรรคสอง (2) ผู้พิพากษาหรือตุลาการ ซึ่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญก็อยู่ในความหมายของคำว่าตุลาการ

ประธาน : อาจารย์เดโช ตกลงจะให้เดิมอะไร

นายเดโช สอนานนท์ : ประธานศาลรัฐธรรมนูญครับ

ประธาน : คุณพิณทิพย์ครับ

นางพิณทิพย์ สีสากรณ์ : กราบเรียนท่านประธาน คือคำว่า ตุลาการ ในมาตรา 301 (2) นั้นสามารถจะรวมถึงตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้ แต่คำว่า ศาลรัฐธรรมนูญ ยังไม่มีบรรจุไว้

ร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) วันอังคารที่ 24 มิถุนายน 2540

สุทธิกานต์ 15/7

ประธาน : อาจารย์เดโชครับ อาจารย์พงศ์เทพได้พยายามชี้แจงในเรื่องหลักการนะครับ ผมว่าใจตรงกัน เพียงแต่ว่าขอให้ทางฝ่ายเลขานุการไปตรวจสอบให้แน่อีกครั้งหนึ่งได้ไหมครับ ว่า มั่นคงในมาตรา 260 แล้วหรือยังแต่อย่างไรก็ตาม ในหลักการขณะนี้เท่าที่อาจารย์พงศ์เทพ อธิบายนั้นคือมาตรา 301 พาดพิงไปแต่เฉพาะตำแหน่งของข้าราชการประจำ

นายเดโช สนวนานนท์ : ท่านประธานที่เคารพ คือในมาตรา 260 นั้นคงเกี่ยวข้องกับ ประพฤติตนหรือกระทำการในตำแหน่งหน้าที่อันขัดต่อหลักกฎหมายในรัฐธรรมนูญ แต่ว่าในมาตรา 301 นั้นเป็นเรื่องทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำต่อตำแหน่งหน้าที่ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าถ้าจะได้อย่างนั้นมันคนละฐานความผิด มันก็ต้องไปใส่ในมาตรา 260 ด้วยครับถ้าเป็นอย่างนั้น

ประธาน : ผมว่าขอยุติแค่นี้ว่าหลักการเห็นชอบทุกอย่างนะครับขอให้ฝ่ายเลขานุการได้ มีโอกาสตั้งสติและไปดูอีกครั้งหนึ่งนะครับ อาจารย์คณินประเด็นไหน

นายคณิน บุญสุวรรณ : ประเด็นนี้แหละครับท่านประธาน มาตรา 301 นี้ไม่ได้มีการระบุ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ไม่ทราบว่าเป็นเจตนาที่จะไม่ให้อยู่ในข่ายที่จะถูกถอดถอน โดยรัฐสภาด้วยหรือเปล่า

ประธาน : เชิญอาจารย์พงศ์เทพครับ

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน นั้นต่างจากตำแหน่งอื่นๆ ที่ระบุไว้ในมาตรา 301 ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีอำนาจที่จะให้คุณให้โทษ อำนาจที่จะกระทำการต่างๆ แต่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนนั้นเป็นเพียงเสนอแนะ เพราะฉะนั้นก็เลยดูกันว่า ที่จะมาสื่อว่าทุจริตมาอะไรต่างๆ พวกนี้ก็คงจะไม่มีปัญหาครับ ก็เลยไม่ได้บัญญัติไว้ครับ

นายคณิน บุญสุวรรณ : ผมต้องการทราบเท่านั้นแหละครับ

ศาสตราจารย์วรศักดิ์ อุวรรณโณ : ท่านประธานครับ ข้อเสนอของท่านกรรมาธิการ เดโชเมื่อสักครู่นี้ ผมขออนุญาตเรียนหาหรือท่านประธานและท่านกรรมาธิการว่า ถ้าเราเอาตำแหน่ง ประธานศาลรัฐธรรมนูญมาใส่ใน มาตรา 301 นี้ เราตัดมาตรา 260 ออก ใหมครับ จะได้ประหยัดไป อีกมาตราหนึ่ง เพราะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมด ไม่ใช่แต่ประธานอย่างเดียววนะครับ อาจจะ ต้องใส่เป็น (1) ทวิ สำหรับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอื่น ๆ คงจะต้องใส่ใน (1) ทวิ เพิ่มเข้าไป

ร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) วันอังคารที่ 24 มิถุนายน 2540

สุทธิกานต์ 15/9

เพราะผู้พิพากษา ตุลาการนี้พระราชบัญญัติการบริหารงานตุลาการอย่างนี้ใช้อย่างเดียวกันครับ หรือจะมีปัญหา

ประธาน : อาจารย์พงศ์เทพครับ

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ในมาตรา 248 เราได้ระบุว่าผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระ คำว่า ผู้พิพากษา และตุลาการ นั้นในประวัติของไทยนี้ใช้แตกต่างกันมา อย่างในศาลยุติธรรมนั้นเรียกว่า ผู้พิพากษา ในศาลทหารเรียกว่า ตุลาการ แต่เราก็คงไม่อยากที่จะไปเปลี่ยนชื่อขององค์กรที่มีอยู่แล้วให้มาใช้ชื่อเดียวกันหมด เพราะฉะนั้นตรงนี้เองก็เลยใช้คำว่า ผู้พิพากษาหรือตุลาการ ซึ่งก็โยงไปในหมวดศาล รวมถึงทุกตำแหน่งทั้งผู้พิพากษาในศาลยุติธรรม ตุลาการในศาลทหาร หรือตุลาการในศาลปกครอง

ประธาน : อาจารย์สมคิดครับ

รองศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ : ความจริงผมขยายความท่านพงศ์เทพนะครับว่าเป็นเรื่องเดิมกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันก็เขียนเป็นอย่างนั้นไม่ติดใจนะครับ

ประธาน : เดียวให้อีกท่านคิดนานัก เมื่อท่านไม่ติดใจแล้วก็ปล่อยไปตามเรื่อง ขอแปรญัตติมาตรา 301 ครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ก่อนอ่านคำแปรญัตติมาตรา 301 มีผู้ขอแปรญัตติส่วนที่ 3 การถอดถอนจากตำแหน่งทั้งส่วนครับ ผู้แปรญัตติได้แปรโดยขอแก้ไขเป็นเรื่องการสรรหา การแต่งตั้ง และถอดถอนเจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐครับ เนื้อความอยู่ในรวมคำแปรญัตติหน้า 437 หน้า 438 และหน้า 439 ครับ

ประธาน : มีท่านผู้ใดติดใจคำแปรญัตติใหม่ครับ มาตรา 301 ตามที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขในบรรทัด 2 นี้จะต้องขอดูอีกทีหนึ่งนะครับ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ แล้วก็มีแก้ไข (1) โดยตัดข้อความสุดท้ายออก ซึ่งมีพฤติการณ์ไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรม แล้วเติมคำว่า ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญก่อนหน้า คำว่า กรรมการการเลือกตั้ง (2) ไว้อย่างเดิมครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ : ตัดคำว่า แห่งชาติ ท้ายสุดออก

ประธาน : ตัดคำว่า แห่งชาติ ท้ายสุดออกนะครับ ท่านกรรมาธิการได้พิจารณาแล้วเห็นชอบให้รับถ้อยคำตามที่ได้มีการปรับปรุง ไม่มีท่านผู้ใดขัดข้องนะครับ ขณะเดียวกันประธานจะต้องเรียนปรึกษาคณะกรรมการด้วยว่า จะมีมติใหม่ที่จะตัด มาตรา 260 ออกใหม่ครับ ถ้าหากไม่มีท่านผู้ใดขัดข้องก็จะถือว่ามาตรา 260

ร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) วันอังคารที่ 24 มิถุนายน 2540

สุทธิกานต์ 15/10

นั้นที่ประชุมมีมติให้ตัดออกได้ ขอขอบคุณครับ มาตรา 302 ครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : มาตรา 301 มีแปรญัตติครับ

ประธาน : มาตรา 301 มีแปรญัตติหรือครับ รีบขึ้นครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : คำแปรญัตติมาตรา 301 มี 4 ลักษณะครับ

ลักษณะแรกคือ ขอตัดคำว่า ส่อไปในทางส่อว่าที่อยู่ในวรรคหนึ่ง ออกทั้งหมด

ลักษณะที่ 2 ขอแก้ไขโดยเปลี่ยนวิธีเขียนในมาตรา 301 ใหม่ โดยแก้ไขเป็นดังนี้ครับ

รัฐสภามีอำนาจถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงของรัฐ ที่มีพฤติการณ์ร้ายวยผิดปกติ
ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อหน้าที่ราชการส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ใน
การประสาทความยุติธรรม หรือส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือ
กฎหมายตามวิธีการในมาตรา 302

ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงของรัฐ ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้

- (1) นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี
- (2) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา
- (3) ประธานศาลฎีกา ประธานปกครองสูงสุด ประธานศาลรัฐธรรมนูญ อัยการสูงสุด
- (4) กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- (5) ผู้พิพากษาหรือตุลาการ พนักงานอัยการ หรือข้าราชการประจำ ผู้ดำรงตำแหน่ง

ระดับตำแหน่งอธิบดี หรือเทียบเท่าขึ้นไป

ลักษณะที่ 3 คือขอตัดคำว่า อัยการสูงสุด ออกจากวรรคหนึ่งของ มาตรา 301

ลักษณะที่ 4 ขอแก้ไขถ้อยคำ โดยขอเพิ่มประธานตุลาการรัฐธรรมนูญ ประธานตุลาการ
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินของรัฐ เข้ามาเป็นผู้ที่ต้องถูก
ตรวจสอบด้วย แล้วก็ขอแก้ไขถ้อยคำเล็กน้อยครับ โดยขอเพิ่มตอนท้ายว่า ต่างหากจากการถูก
พิจารณาคดีตามมาตรา 306 อ่านได้ว่ารัฐสภามีอำนาจถอดถอนผู้นั้นนอกจากตำแหน่งได้ต่างหาก
จากการถูกพิจารณาคดีตามมาตรา 306 หหมดคำแปรญัตติครับ

ประธาน : ท่านกรรมาธิการท่านใดติดใจคำแปรญัตติไหมครับ ถ้าไม่มีก็ถือว่าที่ประชุมมี
มติเห็นชอบมาตรา 301 ตามที่ได้มีการแก้ไขนะครับ

ร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) วันอังคารที่ 24 มิถุนายน 2540

สุทธิกานต์ 15/11

มาตรา 302 ครับ

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ : มาตรา 302 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ สมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อมีมติให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา 305 ออกจากตำแหน่งได้ คำร้องขอดังกล่าวต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่า ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวกระทำความผิดเป็นข้อๆ ให้ชัดเจน หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการที่ประชาชนจะเข้าชื่อร้องขอตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ประธาน : มีท่านกรรมาธิการท่านใดตั้งใจมาตรา 302 ไหมครับ

ศาสตราจารย์วรศักดิ์ อุวรรณโณ : ท่านประธานครับ เติมคำได้ไหมครับ ในบรรทัดที่ 2 สมาชิกวุฒิสภาจำนวน เติมคำว่า จำนวน ไปหน้าคำว่า ไม่น้อยกว่า จะได้สอดคล้องกันทั้งหมด

ประธาน : อาจารย์ลิขิตครับ

- 16/1

ยกร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) 24 มิถุนายน 2540

สค. 16/1

ศาสตราจารย์ลิขิต ธีรเวคิน : ผมมีความเป็นห่วงข้าราชการประจำ คือ ข้าราชการประจำก็มีระเบียบวินัยมีอะไรอยู่แล้ว เป็นต้นว่า ประธานศาลฎีกา อัยการสูงสุด มีข้อสังเกตว่า จะก่อให้เกิดสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความรู้สึกว่าซ้ำซ้อนหรือไม่ ในการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อรักษาความซื่อสัตย์สุจริต ที่จริงแล้วจุดมุ่งเน้นก็คือ ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการประจำ มีองค์การของตนเองอยู่แล้ว อันนี้เป็นข้อสังเกตว่า การที่จะให้ประชาชนหันมาเห็นคนเข้าชื่อน่าจะเฉพาะเจาะจงว่าเป็นข้าราชการการเมืองมากกว่าข้าราชการประจำด้วยครับ

ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร : ระบบของราชการก็มีทั้งด้านวินัยด้านอาญาด้านอะไรต่ออะไรเยอะเยอะ กฎระเบียบก็มากมาย ก็เป็นข้อพิจารณา

ศาสตราจารย์ลิขิต ธีรเวคิน : ข้อสังเกตซึ่งมีความสำคัญและมีน้ำหนักด้วย

เลขาธิการ : ข้อสังเกตสำคัญซึ่งต้องชี้แจงเลขาก็ต้องชี้แจงนะครับ ความจริงผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองก็มีระบบถอดถอนเขาอยู่แล้ว ท่านก็คือการไม่ไว้วางใจ แต่อันนี้เป็นการส่อทุจริตหรือส่อร้ายวญผิดปกติหรือส่อว่าทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการทั้งหลายเหล่านั้นนะครับ ที่เกี่ยวข้องกับความจริง ระบบถอดถอนที่ต่างประเทศใช้เขาก็ใช้ระบบนี้นะครับ ระบบซึ่งถอนข้าราชการประจำได้ แต่ต้องเป็นระดับสูงไม่ใช่ลงไปถอน ซี 8 ซี 7 คงจะต้องกำหนดกันในกฎหมาย (2) ถึงบอกว่าผู้พิพากษา พนักงานอัยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและการปราบปรามการทุจริต เพราะเหตุว่ากระบวนการที่จะถอดถอนในระบบ อิมพิดเม้นท์ เป็นกระบวนการที่ตรวจสอบนอกเหนือไปจากกระบวนการทางวินัยและทางอาญา แล้วผมก็คงไม่ต้องกราบเรียนท่านกรรมาธิการนะครับว่า กระบวนการในประเทศไทยนี้มันหละหลวมกันอย่างไร กระบวนการดำเนินการทางวินัยถ้าไม่ใช่ศัตรูกันจริงๆ มาตั้งกรรมการสอบวินัยไม่มีใครผิดสักเท่าไรครับก็รอดตัวกันทุกคนไป เพราะว่าสังคมไทยเป็นสังคมซึ่งอาศัยความรู้จักมักคุ้นกันเห็นใจกัน เพราะฉะนั้นระบบการตรวจสอบข้าราชการระดับสูงเหล่านี้ที่ใช้อำนาจรัฐก็น่าจะมีอยู่ โดยกระบวนการถอดถอนนี้ด้วย แต่ก็ไม่ใช่ทุกตำแหน่งนะครับ

ยกร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) 24 มิถุนายน 2540

สค. 16/2

ศาสตราจารย์ลิขิต ธีรเวคิน : ใน (2) พูดถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ข้อเท็จจริงมีผู้ว่าราชการจังหวัดหลายจังหวัดถูกประชาชนรวมตัวกันขับไล่ เพราะว่าปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และท่านหนึ่งขณะนี้ก็ป่วยอยู่ ไอซียู ที่ชลบุรี อันนี้ผมอยากจะถามว่าหมายถึงผู้ว่าราชการจังหวัดด้วยหรือไม่ โดยมีข้อสันนิษฐานว่าการปกครองส่วนภูมิภาคยังคงอยู่นะครับ อาจจะเป็นเหยื่อของกลุ่มผู้ไม่ต้องการที่จะให้ผู้ว่าอยู่ในจังหวัดนั้น เนื่องจากขัดขวางการกระทำของบุคคลบางกลุ่ม แล้วก็ให้คนหาหมิ่นคนรวมกลุ่มเพื่อจะก่อปัญหาได้ ผมอยากจะเรียนถามว่ารวมทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดหรือไม่ หรือแล้วแต่กฎหมายบัญญัติถ้าอย่างนั้นก็อีกเรื่องหนึ่ง ท่านประธานครับขอบันทึกได้ด้วยผมขอตั้งข้อสังเกตว่า ในกรณีข้าราชการประจำนั้นมีเรื่องที่น่าวิตกตามที่ผมได้กล่าวมาแล้ว

ประธาน : ผมรู้สึกที่ท่านกรรมาธิการหลายท่านหิวแล้วครับ ขอพักการประชุมชั่วคราวครับ

พักประชุมเวลา 19.25 นาฬิกา

รัฐธรรมนูญ (สสร.) 17 มิถุนายน 2540

สค. 17/1

ประชุมต่อเวลา 19.55 นาฬิกา

ประธาน : เรียนท่านกรรมการทั้งหลายว่า ในความพยายามของผมที่จะให้คำวันนี้เสร็จสิ้นถึงส่วนที่ 4 คณะตุลาการคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยที่ปัจจุบันนี้มีกรรมการหลายท่านถึงแม้ว่าจะครบองค์ประชุมแล้วก็ตาม แต่มีกรรมการหลายท่านติดธุระก็ต้องขอลาออกไป ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่สำคัญจะต้องมีการออกเสียงลงคะแนนกัน ผมคิดว่าโดยที่เป็นประเด็นสำคัญและประชาชนสนใจคงจะไม่เป็นการที่ขบที่จะออกเสียงเพียง 18-19 ท่าน ผมจะเสนอว่าในคำวันนี้คณะกรรมการจะพิจารณาให้เสร็จสิ้นมาตรา 305 พุ่งนี้ 10.00 นาฬิกา สิ่งแรกที่จะเริ่มคือตุลาการคดีอาญา ก็หวังว่าคงจะใช้เวลาพอสมควรแล้วจะมีการออกเสียงกันครับ เพราะฉะนั้นในคำวันนี้คงจะเริ่มด้วย มาตรา 302 ครับ มีท่านกรรมการท่านใดยังติดค้างเชิญครับ

นายสุทธินันท์ จันทระ : ในบรรทัดที่ 4 มาตรา 302 ที่มีข้อความว่า มีมติให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา 305 ตรงนี้ผมขออนุญาตตั้งเป็นข้อสังเกตว่าน่าจะเป็นบุคคลตามมาตรา 301 ระบุดูดถอนตามมาตรา 305 ด้วย น่าจะมีข้อความอันนี้เพิ่มเติมด้วยมี 301 และก็มี 305 ด้วย

ประธาน : ฝ่ายเลขาก็แจ้งครับ เชิญอาจารย์พงศ์เทพครับ

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา : กระผมเห็นด้วยในบรรทัดที่ 4 ต้องระบุ 301 เพราะเป็นการถอดถอนบุคคล บุคคลคนไหน ตาม 301 ครับ

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ถ้อยคำจะต้องกลับกันครับว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อมีมติให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งตามมาตรา 305 ได้

นางกาญจนาภรณ์ ลีวิโรจน์ : ขออนุญาตเสนอถ้อยคำว่า เพื่อมีมติตามมาตรา 305 ให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา 301 ออกจากตำแหน่ง

ประธาน : สรุปแล้วสันบรรทัดที่ 4 จะอ่านว่า มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อมีมติตามมาตรา 305 ให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา 301 ออกจากตำแหน่งได้ ประเด็นที่อาจารย์ลิขิตตั้งไว้แล้วบอกว่าขอเป็นข้อสังเกตแสดงว่าไม่มีท่านผู้ใดติดใจที่จะตามประเด็นนี้ เนื่องจากคำชี้แจงของอาจารย์บรรศักดิ์ชัดเจนมาก

ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร : ผมตั้งข้อสังเกตร่วมด้วยเพราะว่าผมประสบมาด้วยตนเอง

ศาสตราจารย์วิสุทธิ โพธิ์แท่น : ผมมีข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องห้าหมื่นในกรณีที่ท่านเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากเขตเลือกตั้ง ถ้าเราไม่กำหนดว่าถ้าเป็น

รัฐธรรมนูญ (สสร.) 17 มิถุนายน 2540

สค. 17/2

50,000 ในเขตเลือกตั้งนั้นห้าหมื่นจากที่ไหนก็ได้ ขออนุญาตใช้คำตลาดๆ คือมันจะปนกันได้ไหม พอคนนี้ไม่ชอบคนจังหวัดนั้นไปล่าคนจังหวัดนี้ห้าหมื่น ฝ่ายนั้นก็บอกว่านี่ลามากก็ไปล่าเอาคนจังหวัดโน้นมา 5 หมื่น ซึ่งไม่ยากเท่าไร จะทำให้เกิดภาวะการณ์ที่ปั่นป่วนได้ไหม ถ้าสมมุติว่าเป็นห้าหมื่นในเขตเลือกตั้งของใครของมัน ซึ่งอาจจะยากหน่อย

เลขาธิการ : ท่านประธานครับอยู่ในพรรคสอง คือเราเดาไม่ออกว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเขาจะไปกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการเข้าชื่อกันอย่างไร ซึ่งผมคิดว่าท่านสมาชิกรัฐสภาท่านคงมีดุลพินิจที่จะไม่ให้ความเป็นผู้แทนของปวงชน ซึ่งไม่ใช่ผู้แทนในเขตเลือกตั้งเท่านั้นเสียไป แล้วผมขออนุญาตตัดคำว่า แห่งชาติ ในบรรทัดสุดท้ายของวรรคสองด้วยครับ

นายบัวพรหม ธีรภักถยานพันธ์ุ : บังเอิญผมคิดว่าได้ว่าห้าหมื่นถ้าอย่างที่เป็นบัญญัติไว้ในนี้นะครับ อันนี้ก็เมื่อที่ท่านเลขาบอกวาทให้ไปบัญญัติไว้ในกฎหมาย อันนี้ก็เป็นลักษณะอย่างนั้นผมก็ไม่ติดใจครับ

ประธาน : อาจารย์วิสุทธิไม่ติดใจแล้วนะครับ เชิญคุณประชุมครับ

นายประชุม ทองมี : ผมขอตั้งข้อสังเกตว่า กรณีใช้เงินไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนไม่ใช่เรื่องใหญ่ เราต้องยอมรับความจริงว่ากรณีที่เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละแสนห้า เสรีแล้วก็ประชาชนที่ฝ่ายตรงข้ามผมคิดว่าการแพ้การเลือกตั้งอาจจะเป็นหมื่นก็ได้ เพราะฉะนั้นจะทำอย่างไรซึ่งท่านเลขาเมื่อก็บอกวาทสภาผู้แทนราษฎรคงจะมีดุลพินิจในการร่างกฎหมาย ผมอยากจะทำให้ทางคณะกรรมการตั้งข้อสังเกตให้ชัดเจนแล้วก็บันทึกไว้

ศาสตราจารย์ลิขิต ธีรเวคิน : ในหลายตำแหน่งจะต้องตั้งด้วยรัฐสภา แล้วถอดถอนโดยรัฐสภาเป็นได้หรือไม่ว่าการที่เข้าชื่อห้าหมื่นคนนั้นเอาทั้งตำแหน่งที่ตั้งโดยรัฐสภา แต่ถ้าข้าราชการประจำอื่นๆ เช่นผู้ว่าราชการจังหวัด ท่านเลขาบอกวาทไม่รู้จักออกอย่างไร ถ้าออกมาว่าผู้ราชการจังหวัดเกิด ส.ส. คนไหนไม่ชอบผู้ว่าก็ไล่กันแล้วผู้ว่าตีๆ ตอนนี้อยู่ ไอ้ชื้อ ก็ถูกไล่แล้วซึ่งผมรู้จักเขาเป็นดีมาก ๆ เพราะฉะนั้นผมอยากจะว่าตำแหน่งไหนที่ตั้งแต่โดยรัฐสภาซึ่งหมายความว่าตัวแทนประชาชนก็ให้ผู้แทนประชาชนไล่ได้ ไม่ใช่ทุกตำแหน่ง ตำแหน่งที่ไม่เกี่ยวเลยเขามีองค์กรของเขาอยู่เราน่าจะปล่อยไป อันนี้จะสอดคล้องกันว่าตำแหน่งที่ตั้งโดยรัฐสภาซึ่งมาจากประชาชนไม่ว่าวุฒิหรือว่า ส.ส. ก็ตามก็ให้เปิดโอกาสให้ประชาชนไล่

เลขาธิการ : ประธานครับสิทธินี้คือ สิทธิที่เข้าชื่อร้องขอเฉย ๆ ไม่ใช่สิทธิถอดถอนประการต่อไปเมื่อร้องขอแล้วมีคณะกรรมการ ป.ป.ป. แห่งชาติมาดูแลเป็นการไต่สวน ถ้าไต่สวนว่าไม่มีมูลเรื่องนั้นก็หมดไปเลยยุติ แต่ถ้าไต่สวนว่ามีมูล

รัฐธรรมนูญ (สสร.) 17 มิถุนายน 2540

สค. 17/3

ก็จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้จนกว่ารัฐสภาจะมีมติก็เป็นการตรองแล้ว แล้วพูดไปทำไมมี ท่านประธานครับ เวลานี้ ป.ป.ป. คนคนเดียวไปยื่นก็ได้แล้วไม่มีอะไร แต่อันนี้กรอง 2 ชั้นแต่ที่ท่านประธานครับ มีอีกกรณีหนึ่งถ้าผู้เสียหายนั้นเป็นผู้เสียหายในคดีอาญาคนเดียวก็ดำเนินการได้นะครับ ถ้าดูในร่างนี้อยู่ในมาตรา 312 ครับ แต่ต้องเป็นผู้เสียหายในคดีประพฤติดุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงครับ คนเดียวก็นำดำเนินการได้

ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ : ยืนยันตามที่ท่านเลขานุการบอกว่า ป.ป.ป. ปัจจุบันคนเดียวก็ร้องเรียนได้ แต่ในประเด็นร้องเรียน ป.ป.ป. นั้นเป็นการร้องเรียนและเป็นความลับจนกว่าจะมีการชี้มูลแล้วก็ดำเนินการเป็นทางศาลจึงจะเปิดเผยก็มีข้อแตกต่างตรงนี้เองคือ ห้าหมื่นคนคงจะรับไม่ได้

นายประทุม ทองมี : ผมมีนิดเดียวครับที่ท่านเลขานุการถามว่าคนห้าหมื่น ถ้าได้ส่วนไม่ได้ความแล้วก็ดำเนินการไม่ได้ แต่คนห้าหมื่นยืนยันทั้งๆที่หลักฐานไม่พอท่านมีมาตรการอะไรที่ป้องกันตรงนี้ได้

ศาสตราจารย์ลิขิต ธีรเวคิน : สมมุติห้าหมื่นเสนอเรื่องไปยังประธานรัฐสภา แล้วก็ให้ ป.ป.ป. ป.ป.ป. บอกว่ามีมูล เสร็จแล้วพอสอบจริงๆ แล้วมูลก็ไม่มีน้ำหนักพอ แต่สภาพตัดสินไปแล้ว เกิดขึ้นได้ครับ

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา : ท่านประธานครับในมาตรา 303 วรรคสอง และวรรคสาม เขียนไว้ชัดเจนว่า ป.ป.ป. เมื่อไต่สวนเสร็จแล้วต้องทำรายงานครับ แล้วรัฐสภาจะพิจารณาได้ตามมาตรา 304 เมื่อได้รับรายงานของ ป.ป.ป. ตามมาตรา 303 แล้ว ประธานรัฐสภาถึงจะจัดให้มีการประชุมรัฐสภาเพื่อลงมติตรงนี้ได้ เพราะฉะนั้น จะไม่มีกรณีที่เกิดขึ้นครับว่า ป.ป.ป. ยังไม่ทำรายงานเลยแล้วรัฐสภาจะลงมติดันมีไม่ได้ครับ

นายประทุม ทองมี : ปัญหาไม่ใช่อยู่ตรงนี้ ปัญหาที่ผมยกขึ้นมาในกรณีที่คนห้าหมื่นคนร้องขอเข้ามาแล้วปรากฏว่าการไต่สวนแล้วไม่มีมูล แต่คนห้าหมื่นคนยังยึดว่ามีมูลหรือสี่หมื่นคนก็แล้วแต่ ผมเรียนถามว่าจะมีมาตรการอะไรต้องกันคนสี่หมื่นคนที่มีความเห็นอย่างนี้จะเกิดอะไรขึ้นครับตรงนั้นไม่มีปัญหาถ้ามีไปไต่สวนแล้วไม่ได้ความก็คงจบ แต่กรณีที่ขัดแย้งกันระหว่างคณะกรรมการไต่สวนกับประชาชน

ประธาน : ผมในฐานะประธานต้องถือว่าได้เปิดโอกาสให้ท่านกรรมาธิการ หลายท่านได้ตั้งคำถามและได้ตั้งข้อสังเกตแล้ว ในคำถามต่างๆ ก็ได้มีการชี้แจงข้อสังเกตต่างๆ ก็ได้มีการชี้แจงเท่าที่จะชี้แจงได้นะครับ ในปัจจุบันนี้ร่างมาตรา 302 ปรากฏอยู่ข้างหน้าท่านคือมีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำในบรรทัดที่ 4 และบรรทัดที่ 5 ก็ขอถือว่าอาจารย์ลิขิตได้ตั้งข้อสังเกตให้บันทึกข้อสังเกตของอาจารย์ลิขิตให้ถูกต้อง คุณประทุมก็ตั้งข้อสังเกตไว้ถ้าหากไม่มีการเสนอให้มีข้อแก้ไขในมาตรา 302 ผมก็จะถือว่าที่ประชุมมีมติ

รัฐธรรมนูญ (สสร.) 17 มิถุนายน 2540

สค. 17/4

ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร : ผมรู้สึกว่าการมองไปในทิศทางเดียว โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการผอมอยู่วงการ คือมองว่าข้าราชการทุจริตแต่ว่าอีกมุมหนึ่งข้าราชการที่ดี ๆ มองบ้างหรือเปล่า แล้วผมเรียนว่าในสังคมเราการกล่าวหานี้มันง่ายมาก การที่จะปลุกคนสี่หมื่นห้าหมื่นก็ไม่ยากเย็น ซึ่งผมเองก็พอมีข้อมูลเกี่ยวข้องอยู่กับผอมอยู่แต่ว่าพูดไม่ได้เท่านั้น

ประธาน : ก็เป็นข้อสังเกตอีกครั้ง ผมอยากจะถือว่า คณะกรรมการได้พิจารณาด้วยความรอบคอบแล้วเห็นชอบกับถ้อยคำในมาตรา 302 ถ้าไม่มีท่านผู้ใดขัดข้องจะถือว่าเป็นมตินะ ครับ กรุณาอ่านคำแปรญัตติครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : มาตรา 302 มีคำแปรญัตติ 2 ลักษณะ

ลักษณะแรก ขอดัดข้อความว่า หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน ออก แล้วก็ขอให้ตัด บรรทัดสองของมาตรา 302 ออกทั้งหมด

ลักษณะที่ 2 ขอแก้ไขถ้อยคำโดยมีการเพิ่มเติมแล้วก็ตัดออกถ้อยคำดังนี้ ขอเพิ่มคำว่า จำนวน หลังคำว่า สมาชิกวุฒิสภา อ่านได้ว่า สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ แล้วขอเพิ่มคำว่า ให้รัฐสภาพิจารณา หน้าคำว่า มีมติให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา 305 โดยข้อตัดมาตรา 305 ออกแล้วแก้ไขเป็น มาตรา 301 สำหรับวรรคสองขอเพิ่มคำว่าและการพิจารณาลงมติของรัฐสภา ไว้หน้าคำว่า ตามวรรคหนึ่ง แล้วก็อ่านต่อไปว่า ให้เป็นไปตามมาตรา 305 และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หักคำแปรญัตติ

ประธาน : ในมาตรา 302 คำว่า แห่งชาติ ในบรรทัดสุดท้ายของวรรคสุดท้ายตัดออกใช่ไหมครับ มีท่านผู้ใดติดใจคำแปรญัตติหรือไม่ครับ ถ้าไม่มีก็ถือว่าที่ประชุมคณะกรรมการมีมติเห็นชอบกับมาตรา 302 ตามที่ได้มีการปรับปรุงถ้อยคำเล็กน้อยนะ ครับ มาตรา 303 ครับ

นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ : มาตรา 303 เมื่อได้รับคำขอตามมาตรา 302 แล้ว ในประธานรัฐสภาส่งเรื่องให้ประชาชน รัฐสภาส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการไต่สวนโดยเร็ว

เมื่อไต่สวนเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทำรายงานเสนอต่อรัฐสภา โดยในรายงานดังกล่าวต้องระบุให้ชัดเจนว่าข้อกล่าวหาตามคำร้องขอข้อใดมีมูลหรือไม่เพียงใด พร้อมทั้งระบุเหตุแห่งการนั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเห็นว่า ข้อกล่าวหาตามคำร้องขอข้อใดเป็นเรื่องสำคัญ จะแยกทำรายงานเฉพาะข้อนั้นส่งไปให้รัฐสภาพิจารณาไปก่อนก็ได้

รัฐธรรมนูญ (สสร.) 17 มิถุนายน 2540

สค. 17/5

ถ้าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีมติว่าข้อกล่าวหาใดมีมูล นับแต่วันดังกล่าว ผู้ดำรงตำแหน่งที่ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปมิได้จนกว่ารัฐสภาจะมีมติ และให้ประธานกรรมการส่งเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานรัฐสภาเพื่อดำเนินการ ตามมาตรา 304 และอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคณะต่อคณะกรรมการตุลาการคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป แต่ถ้าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เห็นว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลให้ข้อกล่าวหาข้อนั้นเป็นอันตกไป

ศาสตราจารย์ลิขิต ธีรเวคิน : ท่านประธานขอตั้งข้อสังเกต ในกรณีการฟ้องคดีอาญา ตามปกติเมื่อศาลได้สวนว่าคดีมีมูลก็ฟ้องร้องตามครรลอง และพ้นจากศาลชั้นต้นก็มีการอุทธรณ์ได้ ในกรณีที่อยู่ในขอบข่ายอุทธรณ์ได้ แล้วก็มีการฎีกาเป็น 3 ศาล ในกรณี ป.ป.ป. ที่ว่ามานี้ก็ได้อ่านมี มูลส่งเรื่อง แล้วถ้ารัฐสภาลงมติด้วยเสียงซึ่งจะพูดกันต่อไปใน 305 คนนั้นก็หลุด มองในแง่นี้ ป.ป.ป. ก็คือองค์กรซึ่งปฏิบัติหน้าที่เสมือนหนึ่งตุลาการแต่ว่ามีเพียงศาลเดียว จะว่าไปแล้วกระบวนการมัน อันตรายพอสมควร นี่ศาลเดียวจะครบคือมีมูลปั๊บถ้าเมื่อไรตกปั๊บก็ตกไปเลย ในกระบวนการนี้ ผมคิดว่าซ่อนอะไรอยู่เหมือนกันในแง่ที่ว่า มันเป็นเพียงกระบวนการเพียงครั้งเดียวแล้วสามารถจะ ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้เป็นข้อสังเกตครับ

เลขานุการ : ความจริงท่านกรรมาธิการลิขิตท่านก็ตอบของท่านเองแล้วว่าคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นเพียงผู้ไต่สวนและทำความเข้าใจเบื้องต้น คนวินิจฉัย คือรัฐสภาในกรณีถกเถียง ในกรณีลงโทษทางอาญาคือคณะตุลาการคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง การเมืองครับ พูดง่าย ๆ ก็คือถ้าจะเทียบให้เห็นชัดคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติในคดีนี้กรณีนี้เป็นเจ้าพนักงานสอบสวนเท่านั้นเอง เพียงแต่อำนาจมีมากกว่าตรงที่ถ้าคณะ กรรมการชุดนี้ชี้มูลปั๊บ เขาต้องระงับการปฏิบัติหน้าที่เพื่อไม่ให้เขาอำนาจหน้าที่ที่เขาได้อยู่ไปมีผล ต่อการพิจารณาในเรื่องอื่นๆ ซึ่งใช้อำนาจรัฐต่อไป หลักนี้ก็ใช้ในเกาหลี

ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร : เนื่องจากมาตรา 303 มีสัมพันธภาพกับที่ผมขอตัดในหมวด ถัดไป เพราะฉะนั้นผมขอสงวนไว้ครับ

ประธาน : มีประเด็นใดอีกหรือไม่ครับในมาตรา 303 ที่ท่านกรรมาธิการตั้งใจ

นายประชุม ทองมี : ผมสงสัยอยู่คนเดียวผมอ่านและแปลก็ได้ความว่าในกรณีที่ดำเนินการ ตามมาตรา 304 และอัยการสูงสุด อัยการสูงสุดมีคนเดียว ตำแหน่งเดียวเราต้องให้อัยการสูงสุด เท่านั้นใช่ไหมครับ ในความหมายตรงนี้คนอื่นดำเนินการไม่ได้เราจะใช้ถ้อยคำอื่นได้หรือไม่ครับที่จะ ครอบคลุมถึงคณะทำงานในสำนักงานอัยการสูงสุด

รัฐธรรมนูญ (สสร.) 17 มิถุนายน 2540

สค. 17/6

ก็เป็นปัญหาค่ะครับท่านประธาน ท่านน่าจะใช้คำว่า สำนักงานอัยการสูงสุด และก็กระบวนการก็ไปตามนั้นหรือจะอย่างไรก็แล้วแต่

ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร : คือถ้าเผื่อว่าจะบัญญัติก็ทำได้ครับ เพราะถึงอย่างไรก็อยู่ในความรับผิดชอบของอัยการสูงสุดอยู่แล้ว ก็จะใช้คำว่า พนักงานอัยการ

เลขานุการ : ผมยังอยากจะทำให้อัยการสูงสุดครับ เพราะพนักงานอัยการให้ได้ตั้งแต่ ขอประทานโทษนะครับ พอได้โปรดเกล้าฯ บ๊ายก็เป็นพนักงานอัยการแต่ตำแหน่งอย่างนี้ในรัฐธรรมนูญบางประเทศเขาเขียนให้อัยการสูงสุดเป็นคนดำเนินการไม่ใช่พนักงานอัยการ

ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร : ในระบบของเราอาจจะไม่เหมือนกับต่างประเทศนิดหน่อยจริงๆ แล้วอัยการสูงสุดก็เป็นผู้ที่มีอำนาจทั้งหมด คนอื่นได้รับอำนาจจากการตีเกรดแต่ในความเข้าใจของเราไม่ได้เหมือนกับทางประเทศอย่างที่ท่านบวรศักดิ์พูดถึง ถ้าใช้ตำแหน่งอย่างนี้ก็หมายความว่าคนนี้นั่นที่ทำได้ เหมือนกับการชี้ขาดความเห็นแย้งกับการชี้ขาดอำนาจสอบสวนการสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องเกี่ยวกับวิสามัญฆาตกรรม แล้วอัยการสูงสุดจะไปดำเนินคดีอาญาในศาลกระผมคิดว่าใช้คนสิ้นเปลืองหรือเปล่า

-18/1

สภารัฐธรรมนูญ (สสร.) 24 มิ.ย.40

พุทธชาติ 18/1

ประธาน : ไซ่ รับ หรือไม่รับ เชิญคุณประชุมครับ

นายประชุม ทองมี : ท่านประธานที่เคารพ ผมประชุม ทองมี ในฐานะกรรมการมีกรณีที่เกิดในต่างจังหวัดแล้วร้องเข้ามาตามกระบวนการ อัยการสูงสุดท่านดำรงตำแหน่งอยู่ในกรุงเทพมหานคร อัยการสูงสุดถ้าในลักษณะการจัดการนั้นก็คือเป็นผู้บริหารสูงสุดหรือในลักษณะที่ Top management เพราะฉะนั้นเอาตำแหน่งนี้ผมยังมีความเห็นคล้ายตามท่านอัยการสูงสุดว่าคนอื่นทำไม่ได้ แม้แต่รองอัยการสูงสุดยังไม่ได้ เว้นแต่จะมีมติตั้งเป็นผู้รักษาการจะเป็นปัญหานั้นครับท่านประธาน

ประธาน : อาจารย์วิสุทธิครับ

รองศาสตราจารย์วิสุทธิ โพธิ์แท่น : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมว่าใช้คำว่าพนักงานอัยการ น่าจะได้ นะครับ คือก็อัยการเหมือนกัน แต่ว่างไว้ก็ไม่ต้อง ปัญหาที่จะน้อยลงครับ

ประธาน : อาจารย์สมคิดครับ

รองศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ : ท่านประธานครับ คำว่า อัยการสูงสุดใน มาตรา 293 กับอัยการสูงสุดมาตรา 303 เป็นเรื่องเดียวกัน ความจริงไม่ได้หมายความว่าอัยการสูงสุดเป็นคนดำเนินการเพียงคนเดียว ไม่ได้หมายความว่าทุกเรื่องต้องส่งมาที่อัยการสูงสุดเพียงแห่งเดียว ผมคิดว่าเจตนารมณ์ของมาตรา 293 กับมาตรา 303 ต้องการให้อัยการสูงสุดเป็นเรื่องที่ต้องผ่านอัยการสูงสุด ถ้าเขียนว่าพนักงานอัยการในทางปฏิบัติไม่น่า ก็ต้องผ่านอัยการสูงสุดทุกเรื่อง ผมคิดว่าเรื่องสำคัญๆ แบบนี้เจตนารมณ์คงต้องการให้ผ่านอัยการสูงสุด คือคนที่มีตำแหน่งสูงสุดเพื่อไปดำเนินการกับเรื่องต่างๆ ของคนต่างๆ ที่เหล่านักคิดสำคัญในกระบวนการ ถ้าเขียนในแง่พนักงานอัยการเท่านั้น ผมเกรงว่าเรื่องอย่างนี้อาจารย์บรรดักดีได้เรียน พนักงานอัยการคืออัยการทุกคน จบปริญญาตรีแล้วเข้ามาเป็นอัยการ เราจะเอาเช่นนั้นหรือไม่ ผมคิดว่าจะเป็นอย่างนั้นครับท่านประธาน

ประธาน : อาจารย์คณิตครับ

ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร : ผมกำลังหาทางออกให้ นะครับ ซึ่งเรื่องแปดตุติของผมก็อีกเรื่องหนึ่งนะครับ คือผมเรียนอย่างนี้ท่านประธาน ในเรื่องใหญ่ ๆ อัยการสูงสุดจะไม่ปล่อยหรือครับ เขาต้องลงไปดูแลควบคุม พอลงไปสังคมเราก็เอาแล้วละครับ หาว่าผมล้วงลูกเลยประสบกับตัวเองนะครับ เพราะฉะนั้นเป็นเรื่องที่ลำบากในสังคมเรา และอีกอย่างหนึ่งนะครับในปัจจุบันนี้ความผิดที่ต้องลงโทษตามกฎหมายไทยที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร เขาให้อัยการสูงสุดเป็นพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบ ผมจะดำเนินการมีบางเรื่องนะครับก็ยังเป็นปัญหาข้อกฎหมายอยู่ว่าทำได้หรือเปล่า ผมต้องทำเองไหม หรือว่าจะให้ลูกน้องไปทำ มีเรื่องหนึ่งเกิดขึ้นคือข้าราชการที่อยู่ต่างประเทศทำผิดซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ผมก็เลยต้องตั้งคณะทำงานเข้าไปควบคุมประกบกับทางพนักงานสอบสวนเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่อาจจะเกิดการตีความ เพราะฉะนั้นผมเข้าใจที่ท่านประชุมพูดถึงนะครับ

สภารัฐธรรมนูญ (สสร.) 24 มิถุนายน 2540

พุทธชาติ. 18/2

ถ้าเราทำไว้อย่างนี้ผมก็เชื่อมั่นว่า ถ้าอัยการสูงสุดเรื่องสำคัญอย่างนี้ไม่ลงก็สมควรจะต้องถอดถอนแล้วครับ

นายประดัง ปรีชญาวงกูร : กราบเรียนท่านประธาน ผมขอเสนอสั้นๆ ขอลาหรือว่าขอให้คำ
ว่า อัยการสูงสุดหรือผู้ที่อัยการสูงสุดมอบหมายได้ไหมครับ

รองศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ : ท่านประธาน เขียนว่า อัยการสูงสุด ก็มอบหมาย
ได้อยู่แล้วครับ แล้วเจตนาเราก็คือต้องการให้ไม่ใช่ทำคนเดียววนะครับท่านประธาน มอบได้อยู่แล้วครับ
ท่านประธานครับ

ประธาน : อาจารย์วิสุทธิครับ

รองศาสตราจารย์วิสุทธิ โพธิ์แท่น : กราบเรียนท่านประธาน ผมเข้าใจว่ากรณีอย่างนี้รวม
ทั้งมาตรา 293 เป็นการให้อัยการยื่นฟ้องโดยไม่ต้องใช้ดุลพินิจว่าสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง เพราะฉะนั้น
ถ้ากรณีสำคัญโดยเจตนาเรามาเมื่อส่งไปแล้วอัยการเขายื่นฟ้อง ผมว่าเขียนกว้างไว้ว่าจะมีประโยชน์
มากกว่านะครับ เพราะว่าอย่างไรเสียอย่างที่ท่านกรรมาธิการคดีของอนุญาตที่เอ่ยนามท่านอธิบายนะ
แล้ว ผมก็คิดว่าเป็นลักษณะที่มีความยืดหยุ่นที่เป็นไปได้

ศาสตราจารย์บรรลือศักดิ์ อุวรรณโณ : ผมขออนุญาตยืนยันนะครับ ที่ต้องยืนยันเพราะว่า
รัฐธรรมนูญหลายประเทศที่จะให้ดำเนินคดีในศาลพิเศษนี้ กำหนดให้หมายเลข 1 ของอัยการเป็น
คนทำ หมายเลข 1 จะต้องรับผิดชอบ แล้วมอบหมายเป็นการภายในถ้าไม่แน่ใจว่าจะมอบหมาย
ผมได้รับข้อสังเกตของท่านกรรมาธิการคดีของอนุญาตที่เอ่ยนาม ท่านอธิบายนะแล้วผมก็คิดว่าเป็น
ลักษณะที่มีความยืดหยุ่นที่เป็นไปได้

ศาสตราจารย์บรรลือศักดิ์ อุวรรณโณ : ผมขออนุญาตยืนยันนะครับ ที่ต้องยืนยันเพราะว่า
รัฐธรรมนูญหลายประเทศที่จะให้ดำเนินคดีในศาลพิเศษนี้ กำหนดให้หมายเลข 1 ของอัยการเป็นคน
ทำหมายเลข 1 จะต้องรับผิดชอบ แล้วมอบหมายเป็นการภายในถ้าไม่แน่ใจว่าจะมอบหมาย ผมได้
รับข้อสังเกตของท่านกรรมาธิการไปเขียนไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ในบทเฉพาะกาลก็ได้
ครับว่า อำนาจของพนักงานอัยการ อัยการสูงสุดที่จะเรียกว่าให้พนักงานอัยการมาช่วยดำเนินคดี
ช่วยอะไรก็ได้ครับ แต่ความจริงแล้วอัยการสูงสุดมีอำนาจตามพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ 2497
อยู่แล้วที่จะมอบหมาย ถ้าไปเขียนพนักงานอัยการเฉยๆ ลีครับ ไม่ถึงอัยการสูงสุดก็ได้นะครับ แล้ว
จะบอกว่าอัยการสูงสุดไม่ลงไปดู ควรจะถอดถอนอย่างที่ท่านอัยการสูงสุดพูดอยู่นี้ครับ ก็ไม่มี
เหตุอะไรอีกที่จะไปถอดถอนเขา เขาใช้อำนาจตามกฎหมายเขาไม่ได้ส่อทุจริต เขาไม่ได้ส่อร้ายผิด
ปกติไปถอดถอนเขาได้อย่างไร คือเขาบอก เขาอยากมอบหมายให้อัยการไม่ทราบลีครับ ประจำ

ศาลแขวงที่ว่าเป็นคนยื่นฟ้อง เรื่องสำคัญอย่างนี้ของบ้านเมืองผมคิดว่าต้องให้อัยการสูงสุดเป็นคนรับผิดชอบ

ประธาน : เสนอมาเลยครับเมื่อก็มีอย่างไรครับ

ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร : คืออย่างนี้นะครับ ถ้าทำได้ผมเคยเสนอบทบัญญัติเรื่องพนักงานอัยการ อัยการเข้าไว้ในรัฐธรรมนูญมีมาตราหนึ่ง ที่พูดในเชิงที่ท่านอาจารย์วรศักดิ์กล่าวทุกประการ เพื่อสร้างระบบให้ถูกแต่ว่าบทบัญญัติในหมวดนี้ตกไป ผมก็มีความเสียดายอย่างยิ่งพยายามจะสร้างระบบกันนะครับ ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญของเราบางครั้งเราก็ยึดหลักบ้าง ยึดระบบบ้าง ยึดคนบ้าง ไม่ยึดบ้างนะครับ อะไรต่างๆ นี่ครับก็รู้สึกจะสับสนวุ่นวาย เพราะฉะนั้นผมก็ไม่มีแนวทาง

สภารัฐธรรมนูญ (สสร.) 24 มิถุนายน 2540

พุทธชาติ. 18/3

ที่จะแก้ไขนะครับ แต่ผมเรียนว่าโดยการตีความของนักกฎหมายไทย ที่ผมยกตัวอย่างเรื่องความรับผิดชอบความผิดที่ต่างประเทศ ผมเองยังไม่กล้าทำเลยครับ เพราะถ้าเกิดปัญหาขึ้นแล้วศาลยกฟ้อง อัยการสูงสุดก็ต้องเข้าตารางแทน เดียวก็ยุ่งกันใหญ่ครับ

ประธาน : คุณบัวพรครับ

นายบัวพร อีรกุลยานพันธุ์ : ท่านประธานครับ เราก็ได้พูดเรื่องนี้มาพอสมควร ทั้งท่านอัยการสูงสุดซึ่งท่านปฏิบัติหน้าที่อยู่ มีประสบการณ์และรู้ว่าอะไรเป็นอะไรดีกว่าคนอื่น ๆ แล้วท่านประชุมท่านก็เสนอแต่มาติดขัดอยู่ทางฝ่ายเลขานุการยังอยากจะให้เป็นอย่างนั้นอยู่ ผมไม่ทราบว่าจะทำไมจะต้องเอาไปยืดเยียดให้ท่านอยู่ อันนี้ละครับคือมอบหมายได้ ผู้ปฏิบัติเองก็เห็นว่าเรื่องนี้น่าจะเป็นเช่นนั้น แล้วผู้ที่อยู่ในวงการก็อยากจะให้เป็นอย่างที่ท่านอัยการสูงสุดได้กล่าวไปนะครับ ผมคิดว่าเรื่องนี้เราน่าจะพิจารณากันได้แล้วครับ ถ้าตกลงกันไม่ได้ยกมือครับ

ประธาน : ผมคิดว่าประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ผมอยากที่จะให้ทางคณะกรรมการได้พิจารณาประเด็นนี้นะครับ โดยคำนึงถึงมาตรา 301 ด้วยนะครับ ขณะนี้เรากำลังพูดถึงเรื่องการถอดถอนจากตำแหน่งนะครับ บุคคลที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 301 นะครับ มีนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด อัยการสูงสุด ล้วนแต่เป็นบุคคลที่มีทั้งเกียรติศักดิ์ มีทั้งฐานะทั้งนั้นนะครับ ในฐานะที่ผู้ไม่รู้จักกฎหมายนะครับ ผมก็คิดว่าคำว่า อัยการสูงสุด ในที่นี้ผมไม่ได้ตีความว่าต้องเป็นอัยการสูงสุดในตัวบุคคลนะครับ เชิญคุณธงชาติครับ

นายธงชาติ รัตนวิชา : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ธงชาติ รัตนวิชา กระผมก็ไม่ใช่กฎหมายเหมือนท่านประธาน แต่ว่ากระผมก็เข้าใจอย่างตื้นเขินที่ท่านประธานว่า รัฐธรรมนูญของเรานั้นกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรทางการเมือง เพราะฉะนั้นเมื่อกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรทางการเมืองในกรณีของการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง เพราะฉะนั้นการที่จะให้หน่วยงานของรัฐให้มีหน้าที่ฟ้องร้องก็น่าจะพูดถึงหน่วยงานระดับสูงด้วยกัน ไม่ใช่พนักงานธรรมดาฟ้องร้อง เพราะฉะนั้นการพูดถึงอัยการสูงสุดนั้น ก็แปลว่าเป็นองค์กรที่แทนหน่วยงานในทางอัยการเท่านั้น ก็เป็นอำนาจของอัยการสูงสุดในการที่มอบหมายใครได้ เพราะฉะนั้นการจะไปเขียนพนักงานธรรมดาผมว่าคงไม่สอดคล้องกับความสัมพันธ์ขององค์กรทางการเมืองในรัฐธรรมนูญ ตรงนี้นะครับประเด็นน่าจะอยู่ตรงนี้

ประธาน : เชิญคุณประชุมครับ

นายประชุม ทองมี : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ประชุม ทองมี ในฐานะกรรมการ
ผมมีอีกนิดเดียวท่านประธาน ที่ท่านประธานยกมือขึ้นตามมาตรา 301 คนละงานนะครับ นั่นคือ
การถอดถอนอัยการสูงสุด แต่มาตรา 303 เรื่องการดำเนินคดี ถ้าเป็นอย่างนี้ผมไม่เถียงครับท่าน
กรรมการ แปลอย่างนี้ แต่ถ้าต่อไปเขาไม่เป็นอย่างเราละครับ การแปลกฎหมายอยู่ที่ความเห็น
ของแต่ละฝ่าย

สภารัฐธรรมนูญ (สสร.) 24 มิถุนายน 2540

พุทธชาติ. 18/4

แต่ถ้าเราเขียนให้ในลักษณะที่แปลไปอย่างอื่นไม่ได้ ผมเข้าใจครับพนักงานอัยการสูงสุดท่านมอบหมายได้ แล้วตำแหน่งอัยการสูงสุด ผมตั้งประเด็นตั้งแต่แรกแล้วมีกี่คน มีคนเดียว คนอื่นจะเป็นอัยการสูงสุดไม่ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อมีคนเดียว ถ้าเขียนไปถ้าอัยการสูงสุดคนนี้เขาไม่เอาด้วยแล้วจะทำอย่างไร ก็วิเคราะห์ต่อไปว่าน่าจะเข้ามาตรา 157 ไปตรงนั้นก็ไปกันยาวใหญ่ เพราะฉะนั้นท่านประธานผมตั้งข้อสังเกตว่ามาตรา 301 กับมาตรา 303 พรรคสุดท้ายคนละงาน ผมไม่อยากจะให้ต้องมานั่งแปลความ เราแปล OK ผมไม่เถียงเราแปลอย่างนี้ ในชั้นกรรมาธิการแปลอย่างนี้ แต่การดำเนินคดีของอีกคนหนึ่งเขาแปลอีกอย่างหนึ่ง อะไรจะเกิดขึ้นครับประธาน

ประธาน : อาจารย์บรรศักดิ์ครับ

ศาสตราจารย์บรรศักดิ์ อุวรรณโณ : ท่านประธานครับ คือข้อสังเกต

ประการแรก ก็คือว่าผมไม่ได้ยึดเย็ดตำแหน่งนี้ให้ศาสตราจารย์คณิตนะครับ เพราะสิ่งที่เรากำลังเขียนอยู่นี้คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แล้วศาสตราจารย์คณิตกำลังจะพ้นตำแหน่งใน 3 เดือน แต่เรื่องกล่าวหาหรือฟ้องคนยังศาลคดีอาญา ตุลาการคดีอาญาทางการเมืองบุคคลซึ่งมีทั้งอำนาจรัฐระดับสูง มีอิทธิพล มีสตางค์ พนักงานอัยการธรรมดาฟ้องไม่ได้ครับ ในระบบศาลพิเศษของประเทศ ผมขอยกตัวอย่างของฝรั่งเศส หรือเนเธอร์แลนด์ เท่านั้นครับ ที่อยู่ในศาลฎีกาเท่านั้นครับที่เป็นคนต้องยื่นฟ้อง เพราะฉะนั้นไม่ใช่เรื่องรักหรือชังตัวบุคคลหรือตำแหน่งหรือครับ แต่ว่าโดยฐานะต้องเป็นอย่างนั้น แต่ถ้าท่านกรรมาธิการตั้งใจ ท่านอัยการสูงสุด ท่านศาสตราจารย์คณิตดีกว่าอย่าเรียกว่าอัยการสูงสุดเลย เพราะท่านจะพ้นอยู่อีก 3 เดือน ท่านศาสตราจารย์คณิตคิดว่าท่านจะมอบหมายใครไม่ได้หรือเรียกใครมาช่วยงานท่านไม่ได้ เดิมในบทเฉพาะกาลว่าด้วยกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ครับ ว่าอำนาจของอัยการสูงสุดที่จะมอบหมายให้พนักงานอัยการอื่นช่วยเหลือในการดำเนินคดี แต่ตัวอัยการสูงสุดต้องเป็นคนลงชื่อในคำฟ้องครับ ต้องเป็นหัวหน้าพนักงานอัยการที่จะนำสืบคดีในคณะตุลาการคดีอาญาทางการเมือง

ประธาน : ประธานขอปรึกษาคณะกรรมการหาข้อยุติในเรื่องนี้ครับ เพราะได้ฟังการอภิปราย การชี้แจงประเด็นมาก่อนข้างจะมากพอแล้วนะครับ ประธานจะตั้งคำถาม ถามคณะกรรมการเชิญคุณคณิตครับ

ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร : ผมขออนุญาตขยายความที่ท่านอาจารย์บรรศักดิ์พูดถึงนิดนะครับ ความจริงถูกต้องในแนวคิดที่ท่านพูดถึงนะครับ แต่ผมเรียนอย่างนี้ในฝรั่งเศสก็ดี ในเยอรมันก็ดี ในญี่ปุ่นก็ดี เรามี ซูปรินท์ โทตซิดคิวดอร์ ซูปรินท์ โทตซิดคิวดอร์ เป็นคนทำ ไม่ใช่ของเรา ของเราอัยการ เป็นสิ่งที่แตกต่างจากเขา ในเยอรมัน ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น อย่างนั้น เกาหลีก็อย่างนั้นนะครับ พวกที่อยู่ ซูปรินท์ โทตซิดคิวดอร์ เขาดำเนินคดีใหญ่ อัยการที่อยู่ศาลสูงก็ดำเนินเล็กลงมา ศาลเล็กไปเรื่อยๆ เพราะฉะนั้นระบบเรานี้ต่างกันนะครับ ผมก็อยากจะให้เป็นอย่างที่ท่านว่านะครับ เพียงแต่

สภารัฐธรรมนูญ (สสร.) 24 มิถุนายน 2540

พุทธชาติ. 18/5

ผมคิดว่า ผมปฏิบัติหน้าที่อยู่เรื่องหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้าราชการไปทุจริตในต่างประเทศ แล้วก็ทาง การแจ้งมาให้ัยการดำเนินการ ปัญหาว่าผมเป็นพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบ กฎหมายเขียนอย่างนั้นครับ ก็ปัญหาว่าผมจะต้องทำเองไหมมอบหมายคนอื่นได้ไหม คือมอบหมายผมมอบหมายตำรวจได้ใช่ไหมครับแต่นี้ก็เป็นปัญหาต่อมาว่า ถ้าผมไม่ทำเอง ผมมอบหมายให้ัยการล่วนๆ ทำซึ่งเขาก็ทำได้ แล้วต่อมาถ้าผมยื่นฟ้องแล้วศาลยกฟ้องจะว่าอย่างไร การสอบสวนไม่ชอบ มีประเด็นไม่ใช่ไม่มีประเด็นนะครับ เพราะฉะนั้นผมอยากจะเรียนว่าหลักการของท่านอาจารย์วรศักดิ์ถูกต้องนะครับ เขียนอย่างไรอย่าให้ตีความไปออกลักษณะนี้ ถ้าสมมุติว่ายื่นฟ้องไปแล้วบอกว่าการสอบสวนไม่ชอบ ัยการสูงสุดให้คนอื่นมาทำแทนไม่ได้แล้วยกฟ้อง แล้วผมก็ไม่รู้จะทำอย่างไรเหมือนกัน ผมเกรงว่าัยการสูงสุดไม่ว่าใครจะมาอยู่ก็จะเดือดร้อนกันนะครับ

ศาสตราจารย์วรศักดิ์ อุวรรณโณ : ท่านประธานครับ ขอท่านคณะกรรมการโปรดเปิดมาตรา 334 (9) นะครับ นอกจากที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(9) อำนาจัยการสูงสุดในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนและโจทก์ในการดำเนินคดีตามรัฐธรรมนูญนี้ผมคิดว่าชัดแล้วนะครับถ้าอยากจะให้มีอำนาจอะไรก็ไปเขียนในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

ประธาน : คุณประชุมครับ

นายประชุม ทองมี : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมประชุม ทองมี ในฐานะกรรมการมาตรา 334 ยังไม่ยุติเลย มาตรา 334 ยังมีการขอแปรญัตติ มีการตัดออก เพราะฉะนั้นถ้าจะเอา มาตรา 334 (9) มาพิจารณาตามที่ท่านเลขาฯ ว่าก็น่าจะชะลอการพิจารณาตัวนี้ไว้ เพราะไม่แน่ว่ามีการแปรญัตติให้ออก ชะลอไว้ท่านประธานครับ

ประธาน : เอาละครับก็พอประมาณแล้วนะครับ ประธานใครขอนำไปสู่ข้อยุติในประเด็นนี้นะครับ ประธานจะถามที่ประชุมว่าครบองค์ประชุมไหมครับ ประธานจะถามที่ประชุมว่าในมาตรา 303 นะครับ ในประเด็นเกี่ยวกับัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีที่ปรากฏอยู่ในวรรคท้ายขอมาตรา 303 ประธานจะถามว่าท่านผู้ใดให้คงไว้ในถ้อยคำเดิม หรือท่านผู้ใด คงจะไม่ให้ตัดออกไปทั้งหมดใช่ไหมครับ คงจะแก้ไขในลักษณะว่า ไม่ใช่ัยการสูงสุดแต่เป็นพนักงานัยการ หรือคำอื่นนะครับ เพราะฉะนั้นในขั้นนี้นะครับ ประธานใครขอ ถามอะไรครับ

ศาสตราจารย์ลิขิต ธีรเวคิน : ในกรณีที่เข้าชื่อ 50,000 บาท คนกล่าวหาัยการสูงสุด ัยการสูงสุดเมื่อไต่สวนมีมูลแล้วก็สภาให้ปลด คนที่จะฟ้องคงต้องเป็นรักษาการัยการสูงสุดหรือ ัยการสูงสุดคนใหม่ จะให้ัยการปกติไปฟ้องัยการสูงสุด ผมว่าไม่รู้จักอะไรขึ้นหรือเปล่า เป็นคำถามกับข้อสังเกตครับ คือถ้าไล่ัยการสูงสุดต้องให้ัยการสูงสุดฟ้อง

สภารัฐธรรมนูญ (สสร.) 24 มิถุนายน 2540

พุทธชาติ. 18/6

ศาสตราจารย์บรรศักดิ์ อุวรรณโณ : เมื่อไล่คนที่ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุด เมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตชี้มูล คนซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุดปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้หรือครับ รองอัยการสูงสุดตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการจะต้องขึ้นรักษาราชการแทน แล้วทำหน้าที่ฟ้องคนซึ่งเคยดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุดนั้นละครับ

ประธาน : ขอกลับไปสู่กระบวนการการตัดสินใจนะครับ ท่านกรรมาธิการท่านใดเห็นควรให้คงไว้ในคำว่า อัยการสูงสุด ในวรรคสุดท้าย คือวรรคสี่ของมาตรา 303 กรุณายกมือขึ้นครับ คงไว้ครับ

(มีกรรมาธิการยกมือจำนวน 15 ท่าน)

ประธาน : ขอขอบคุณ ท่านกรรมาธิการท่านใดเห็นควรเปลี่ยนคำว่า อัยการสูงสุด ไปเป็นอีกคำหนึ่งที่จะแก้ไขนะครับ กรุณายกมือขึ้นครับ

(มีกรรมาธิการยกมือจำนวน 5 ท่าน)

ประธาน : ท่านใดงดเว้นออกเสียงครับ

(มีกรรมาธิการยกมือจำนวน 2 ท่าน)

ประธาน : ขอบคุณครับ เห็นควรคงไว้ในถ้อยคำเดิม 15 เสียง เห็นควรเปลี่ยนแปลง 5 เสียง งดเว้นออกเสียง 2 เสียง เพราะฉะนั้นที่ประชุมมีมติให้คงไว้ในถ้อยคำ อัยการสูงสุด ในวรรคสุดท้าย ของมาตรา 303 ครับ มีประเด็นอื่นใดไหมครับ เชิญอาจารย์บรรศักดิ์ครับ

ศาสตราจารย์บรรศักดิ์ อุวรรณโณ : ท่านประธานครับ เผอิญผมกำลังเขียนอยู่เป็นลายลักษณ์อักษรไม่ทันนะครับ เมื่อตัด อัยการสูงสุด ออกจากการเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติโดยตำแหน่งแล้ว คงจะต้องเรียนหาหรือท่านประธานและที่ประชุมว่า จะต้องเพิ่มวรรคสุดท้ายของมาตรานี้หรือไม่ ในทำนองที่ว่า อัยการสูงสุดเห็นว่ารายงานเอกสารและความเห็นที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติส่งมาตามวรรคสี่ ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินการคดีได้ ให้อัยการสูงสุดระบุข้อไม่สมบูรณ์นั้นให้ครบถ้วนในคราวเดียว เพื่อให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการแก้ไขข้อไม่สมบูรณ์นั้น และเมื่อดำเนินการแล้วให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้องคดีต่อคณะตุลาการคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป คือนี่เป็นบทบังคับเลยครับ แต่ให้ดุลพินิจว่าท้วงไปได้ครั้งหนึ่ง แต่ต้องท้วงไปหมดทุกเรื่องนะครับ

ประธาน : เชิญคุณประชุมครับ

นายประชุม ทองมี : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ประชุม ทองมี ในฐานะกรรมาธิการที่ท่านเลขาฯเสนอ ผมไม่ค่อยแน่ใจเพราะว่าในระเบียบปฏิบัติในการที่จะสั่งคดี ผมอยากให้ท่านอัยการสูงสุดพิจารณาตอบเรื่องนี้ว่า ในระเบียบปฏิบัติมีอยู่แล้ว ถ้าเอกสารใดหรือข้อเท็จจริงใดที่ไม่สมบูรณ์มีอำนาจที่จะสั่งสอบเพิ่มเติมได้หรือเปล่าในวิธีพิจารณาความเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นถ้ามีก็ไม่น่า

สภารัฐธรรมนูญ (สสร.) 24 มิถุนายน 2540

พุทธชาติ. 18/7

จะต้องสั่งลงไปอีก เพราะอยู่ในดุลพินิจของพนักงานอัยการสูงสุดว่า ควรจะฟ้องหรือไม่ ถ้าไม่ฟ้องขาดหลักฐานอะไร ขาดพยานหลักฐานอะไร โดยปกติจะเป็นอย่างนั้นอยู่แล้ว

ประธาน : อาจารย์พงศ์เทพครับ

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพกระผมพงศ์เทพ เทพกาญจนา ในฐานะผู้ช่วยเลขาธิการ ท่านประธานครับ บทบัญญัติในกรณีนี้ ป.ป.ป. ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดนั้น คงไม่ใช่ให้ดุลพินิจอัยการสูงสุดที่จะพิจารณาว่า จะฟ้องหรือไม่ฟ้องนะครับ แต่บทบัญญัติที่ท่านเลขาฯได้เสนอขึ้นมานั้นก็เพื่อที่จะทำให้จำนวนที่ส่งมาจากทาง ป.ป.ป. นั้นมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แต่ไม่เหมือนกับกรณีที่ท่านอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการสั่งให้ตำรวจสอบเพิ่มเติม คงไม่ใช่ แต่พูดง่าย ๆ ว่าเป็นการเสนอแนะกลับไปยัง ป.ป.ป. ว่าจำนวนที่ส่งเข้ามานั้นในความคิดของอัยการสูงสุดแล้ว น่าจะทำให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แต่ว่าการที่แสดงความเห็นไปตรงนั้นก็คงจะขึ้นอยู่กับ ป.ป.ป. ครับว่า ป.ป.ป. จะทำให้จำนวนเพิ่มเติมหรือว่าจะส่งกลับมาโดยคิดว่าสมบูรณ์แล้ว แต่หมดจากตรงนี้ไป คงต้องกำหนดบังคับว่าเป็นเรื่องที่ทางอัยการสูงสุดจะต้องดำเนินการต่อไป เช่นเดียวกันที่กฎหมาย ป.ป.ป. ปัจจุบันได้กำหนดว่า ถ้า ป.ป.ป. เห็นว่ามีกรณีมีมูลตามที่ว่าแล้ว อัยการสูงสุดก็ต้องดำเนินคดีนะครับ ไม่ใช่ใช้ดุลพินิจอย่างไรก็ได้

ประธาน : คุณประชุมครับ

นายประชุม ทองมี : ขอถามเพิ่มเติมครับ ผมประชุม ทองมี ในฐานะกรรมการ ถ้าพนักงานอัยการสูงสุดมีความเห็นว่า ให้สอบเพิ่มเติม 1 2 3 ป.ป.ป. ไม่สอบยืนยันมาว่าไม่มีความจำเป็นต้องสอบ เพราะฉะนั้นพนักงานอัยการสูงสุดก็ต้องฟ้องไป โดยที่ข้อคิดเห็นที่ 1 2 3 นั้นไม่มีความจำเป็นใช่ไหมครับ

ประธาน : อาจารย์สุจิตก่อนครับ

ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ ตามหลักกฎหมาย ป.ป.ป. ในปัจจุบันที่ให้อยู่ในนี้ครับ ท่านอัยการสูงสุดคงยืนยันได้เป็นแบบนั้นครับ คือหมายความว่าถ้าอัยการมีความเห็นว่าจะต้องขอให้สอบเพิ่มเติมครับ แล้ว ป.ป.ป. มีมติยืนยันว่าไม่สอบ อัยการก็ไม่มีทางเลือกก็ต้องฟ้องไปตามนั้นครับ อันนี้เป็นกฎหมายปัจจุบันที่ให้อยู่ในขณะนี้ครับ

ประธาน : คุณคณิตครับ

ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร : ที่จริงผมไม่อยากจะพูดถึงกฎหมายปัจจุบันนะครับ แต่เมื่อพูดขึ้นมาก็กระทบถึงผมโดยตรงในการดำเนินคดีเรื่องหนึ่งครับ ผมอยากจะเรียนอย่างนี้นะครับว่าในคดีเรื่องนี้นะครับเราก็สั่งสอบเพิ่มเติมแต่ไม่ได้รับการสอบ เราก็ชี้แจงข้อกฎหมายแต่ก็ยืนยันมา ผมอยากจะเรียนว่าถ้าผมเป็นคนหัวดีอะครับ อย่าลืมนะว่าพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ มาตรา 1 บัญญัติอย่างนี้นะครับว่า ในการดำเนินการของพนักงานอัยการทางฝ่ายการเมืองหรือใครสั่งได้นะครับ เว้นแต่การปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือกฎหมายอื่นที่เป็นอำนาจหน้าที่

สภารัฐธรรมนูญ (สสร.) 24 มิถุนายน 2540

พุทธชาติ. 18/8

ของพนักงานอัยการนะครับ แต่ผมไม่ได้ออครับ ผมก็ไม่ว่าจะว่ากฤษฎีกาไปลงมติกันอย่างไรนะครับ แต่ไม่รอบคอบในการดูนะครับ แล้วเรื่องนี้ก็ เบรม สำนักงานอัยการสูงสุดตลอดมา แล้วเป็นสิ่งที่ผมถูกเบรม ถ้าผมยกมาตราบนี้ขึ้นมาแล้วนะครับ ผมคิดว่าจะทำให้บ้านปลายยิ่งขึ้นนะครับ เมื่อยืนยันจากกฤษฎีกาผมก็เลยให้ยื่นคำร้องนะครับ ผมเรียนว่าไม่ใช่ความเห็นที่เด็ดขาดนะครับ แล้วก็อย่าลืมว่าจากเรื่องนั้นะครับผมก็ถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทั้งๆที่มีความเห็นกฎหมายแตกต่างกันนะครับ ซึ่งความจริงผมก็ไม่อยากจะถูกว่าเป็นการดูหมิ่นเจ้าพนักงานที่ปฏิบัติตามหน้าที่นะครับ แต่ผมมีอภัยทานครับ

ประธาน : สรุปแล้วคณะกรรมการจะมีความโน้มเอียงไปทางใดครับ เพราะอาจารย์บรรศักดิ์ได้เสนอให้เพิ่มเติมข้อความขึ้นมาอีกรวรรคหนึ่ง ไม่มีท่านผู้ใดขัดข้องใช่ไหมครับ เพราะฉะนั้นทางฝ่ายเลขานุการจะได้จัดการพิมพ์ขึ้นมานะครับ แล้วให้ท่านได้ดูอีกครั้งหนึ่ง มีประเด็นอื่นใดอีกไหมครับในมาตรา 303 ถ้าเผื่อไม่มีขอสรุปแปรญัตติก่อนครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (เลขานุการกฤษฎีกา) : คำแปรญัตติมาตรา 303 มีลักษณะเดียวครับ คือขอตัดคำว่า อัยการสูงสุดออกครับ หหมดคำแปรญัตติ

ประธาน : เชิญคุณประชุมครับ

นายประชุม ทองมี : ท่านประธานที่เคารพ ผมประชุม ทองมี ในฐานะกรรมการ ผมขอสงวนนะครับ

ประธาน : คุณประชุมขอสงวนครับทางฝ่ายเลขานุการมีจะต้องตัดถ้อยคำอะไรอีกข้อหนึ่งครับ

ศาสตราจารย์บรรศักดิ์ อุวรรณโณ : ท่านประธานครับ ในวรรคสุดท้ายที่มีอยู่ในเวลานี้ในเอกสารนะครับ บรรทัดที่สามนับจากข้างล่างขึ้นไป เรียกชื่อคณะตุลาการคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผิดครับ เป็นคณะกรรมการตุลาการคดีอาญา ต้องตัดคำว่า กรรมการ ออกครับ แล้วก็ถึงหมวดนั้นจะเปลี่ยนแปลงอย่างไรก็ต้องกลับมาอย่างที่ท่านรองประธานคณิตท่านตั้งเป็นข้อสังเกตเป็นข้อสงวนของท่านเอาไว้ครับ

ประธาน : มีท่านกรรมการท่านใดสนใจในคำแปรญัตติไหมครับ ถ้าไม่มีก็ถือว่าที่ประชุมมีมติอนุมัติมาตรา 303 ตามที่ได้มีการปรับปรุงถ้อยคำบ้างเล็กน้อยนะครับ สำหรับวรรคสุดท้ายที่เพิ่งเพิ่มเมื่อครู่นี้กรรมการจะได้มีโอกาสเห็นถ้อยคำ เมื่อมีการจัดพิมพ์แล้วอีกครั้งหนึ่งครับ ขอไปมาตรา 304